

Ungdomsundersökning 2022

ANDTS-vanorna bland unga på Åland

Högstadiel elever på Åland åk 7-9

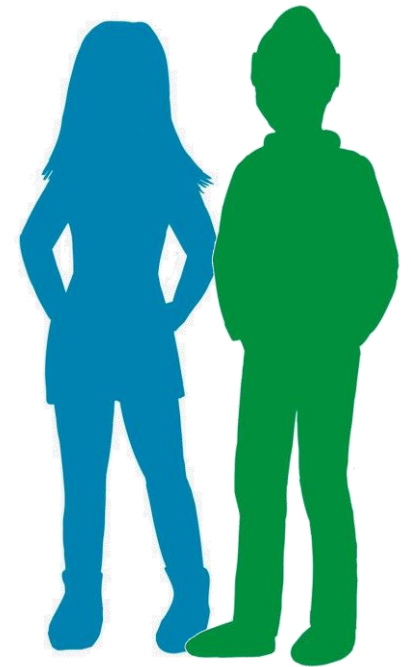
Oktober 2022

ANDTS
+ folkhälsan

ÅSUB

Bakgrund

- Årlig ungdomsundersökning på Åland för åk 7-9 i högstadiet och åk 1-2 i gymnasiet
- ÅSUB sammanställer och analyserar svaren 2022
- Ett verktyg för skola, föräldrar, Fältare, politiker och andra intresserade
- En lokal och aktuell bild av läget
- Stort stöd i Ålands landskapsregerings alkoholpolitiskt program 2022-2024
- ANDTS = Alkohol, Narkotika, Doping, Tobak, Spelande

Antal deltagare på högstadiet

- Åk 7: 270 elever*
- Åk 8: 258 elever
- Åk 9: 282 elever

* Endast de elever med som fyllt 13 år

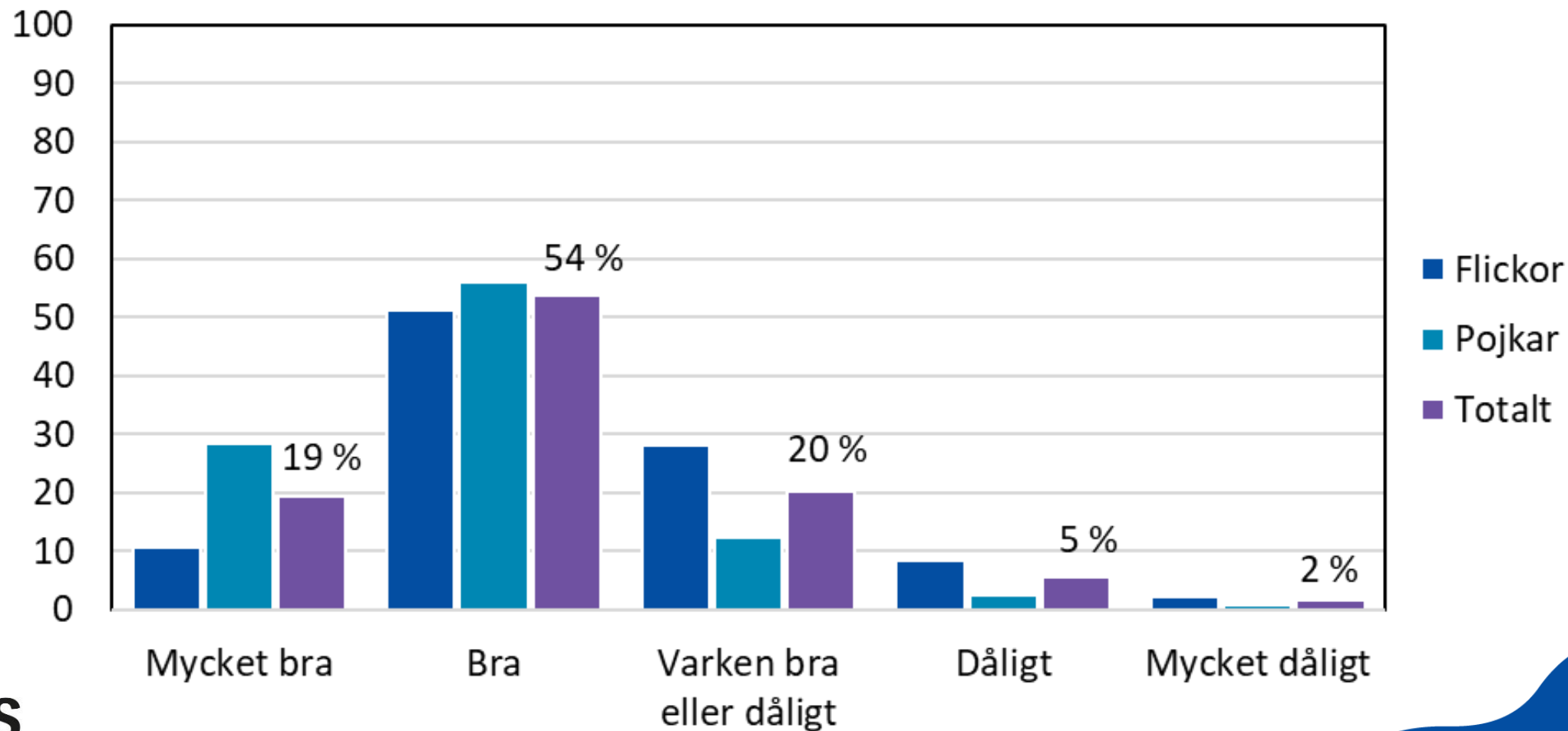
- 411 flickor
- 399 pojkar

- **Totalt 810 svarande i samtliga högstadieskolor på Åland**

Hur mår du rent allmänt?

Årskurs 7-9

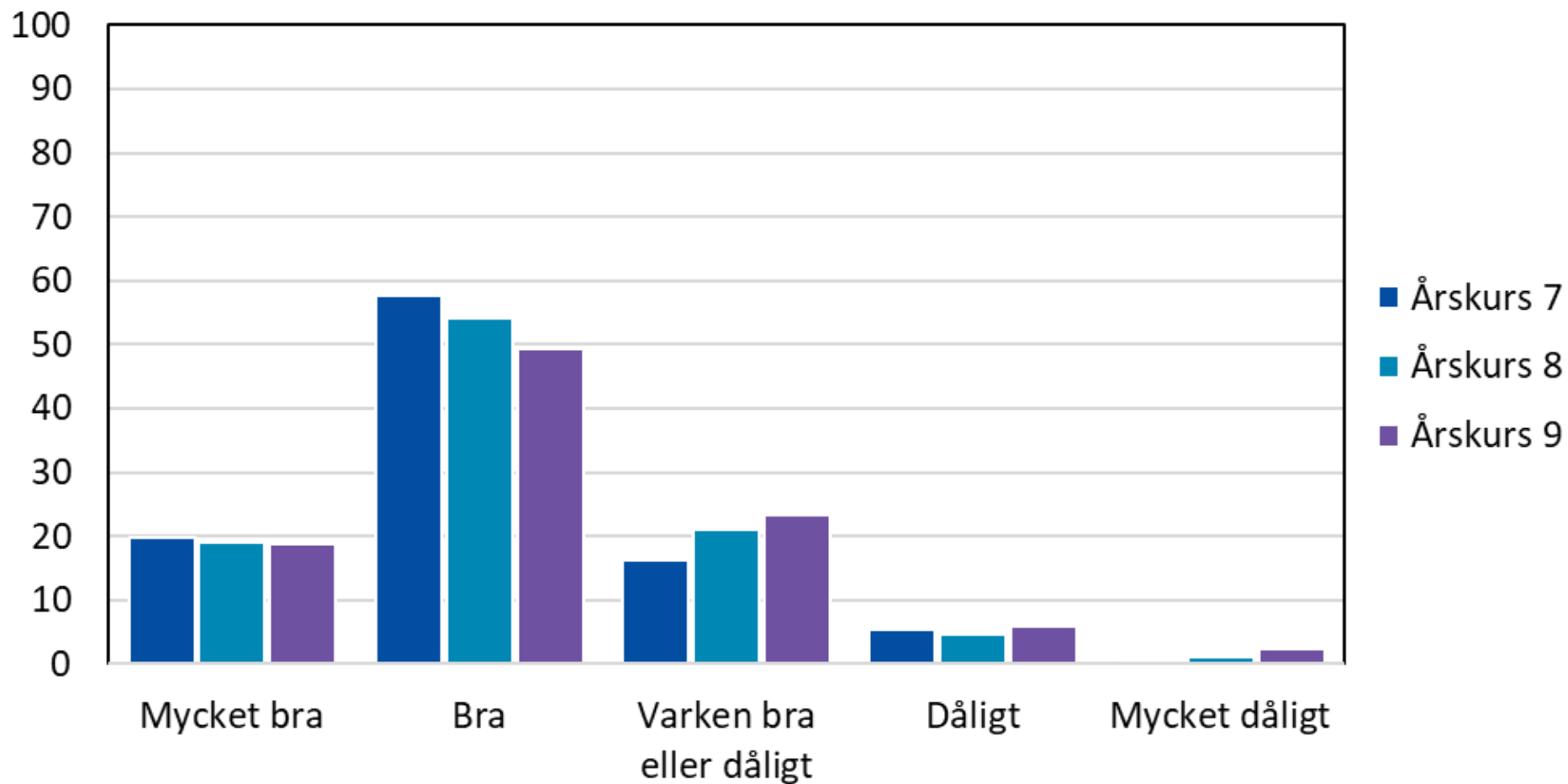
Procent

Hur mår du rent allmänt?

Årskurs 7-9

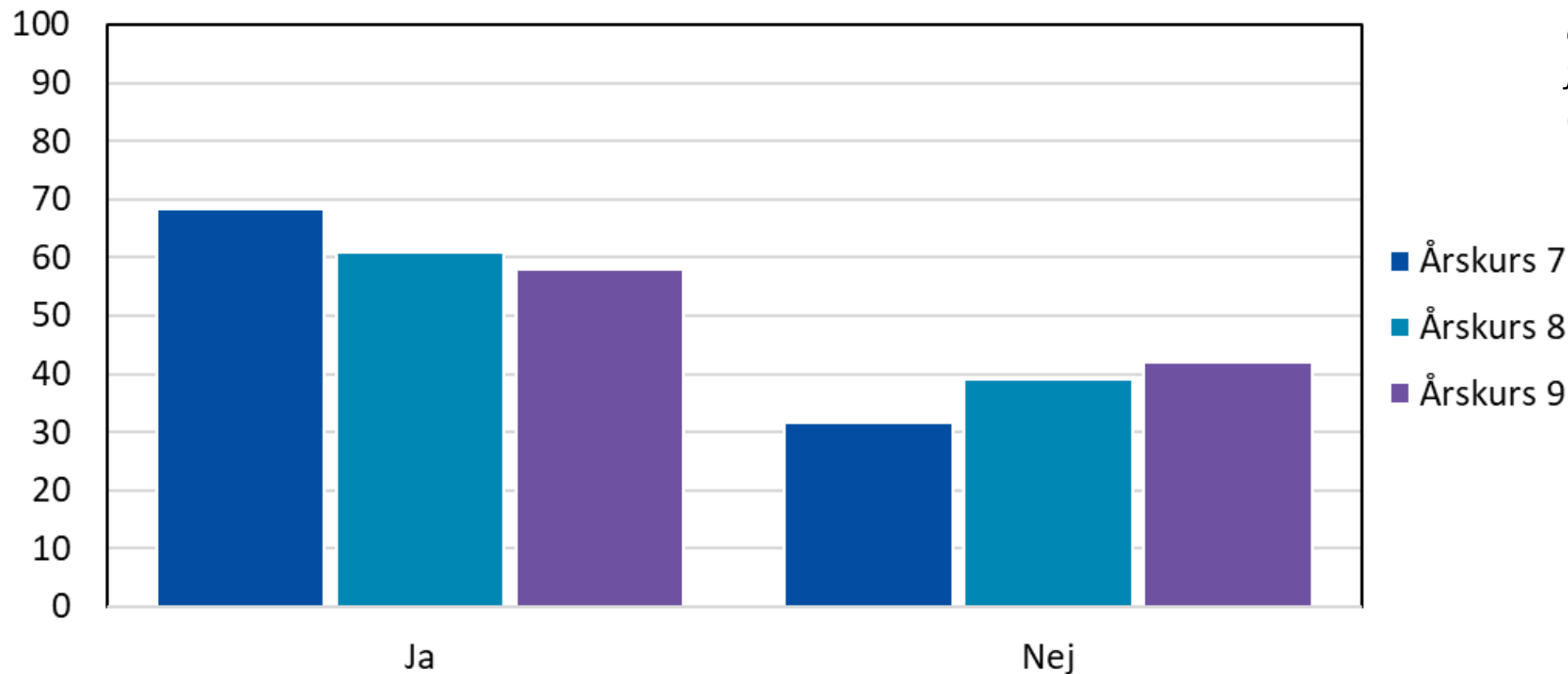
Procent

Deltar du i någon organiserad fritidsaktivitet?

Årskurs 7-9

Procent

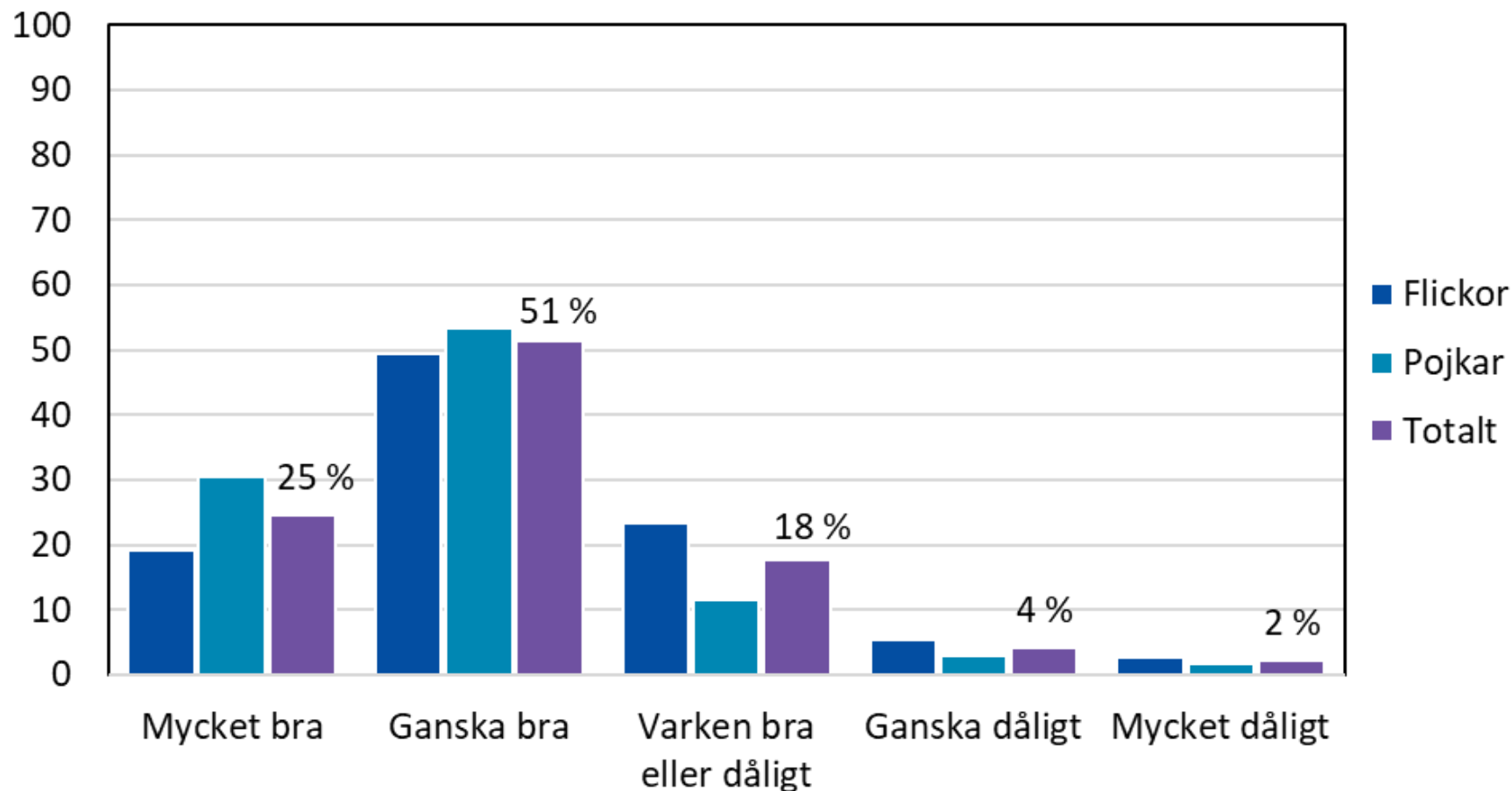

Totalt 38 % av eleverna deltar **inte** i någon organiserad fritidsaktivitet (36 % år 2021)

Hur trivs du i skolan?

Årskurs 7-9

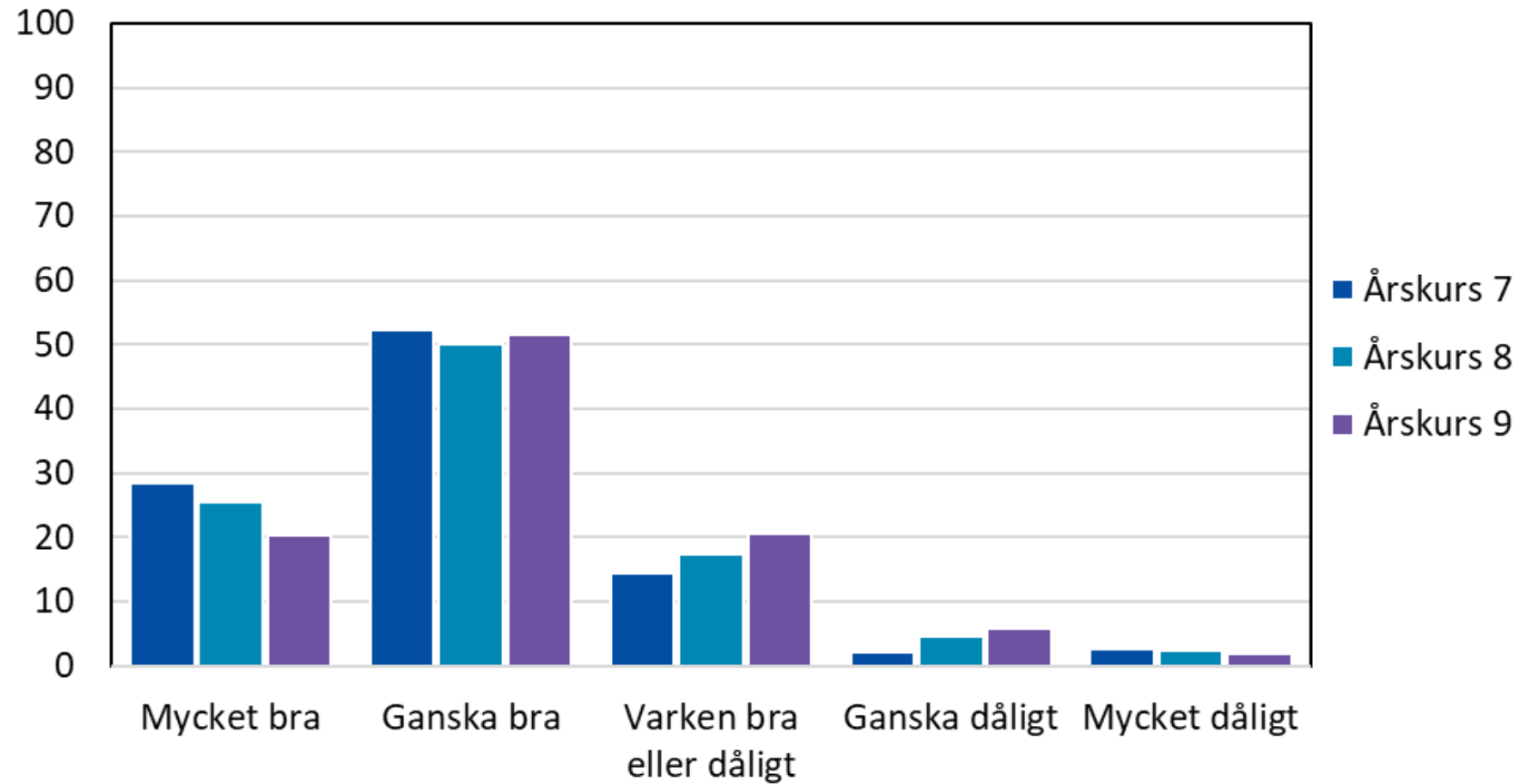
Procent

Hur trivs du i skolan?

Årskurs 7-9

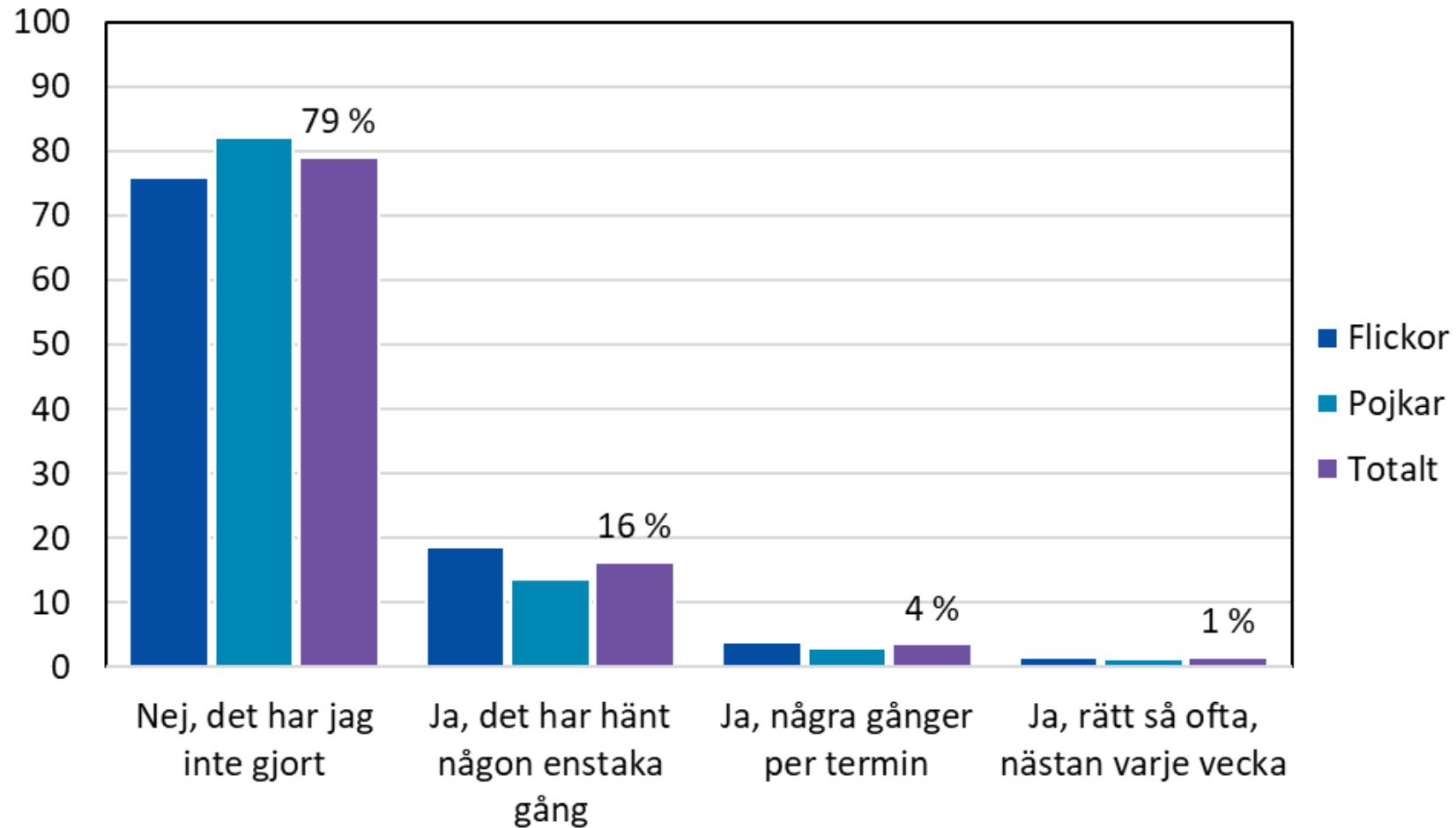
Procent

Händer det att du skolkar?

Årskurs 7-9

Procent

Varför har du skolkat?

Har inga
orkat åka till
skolan
- Pojke åk 7

För jag har
mått för dåligt
för att gå till
skolan
- Flicka åk 8

Orkar int gå till
skolan pg av
lärarna eller att
man e trött
- Flicka åk 9

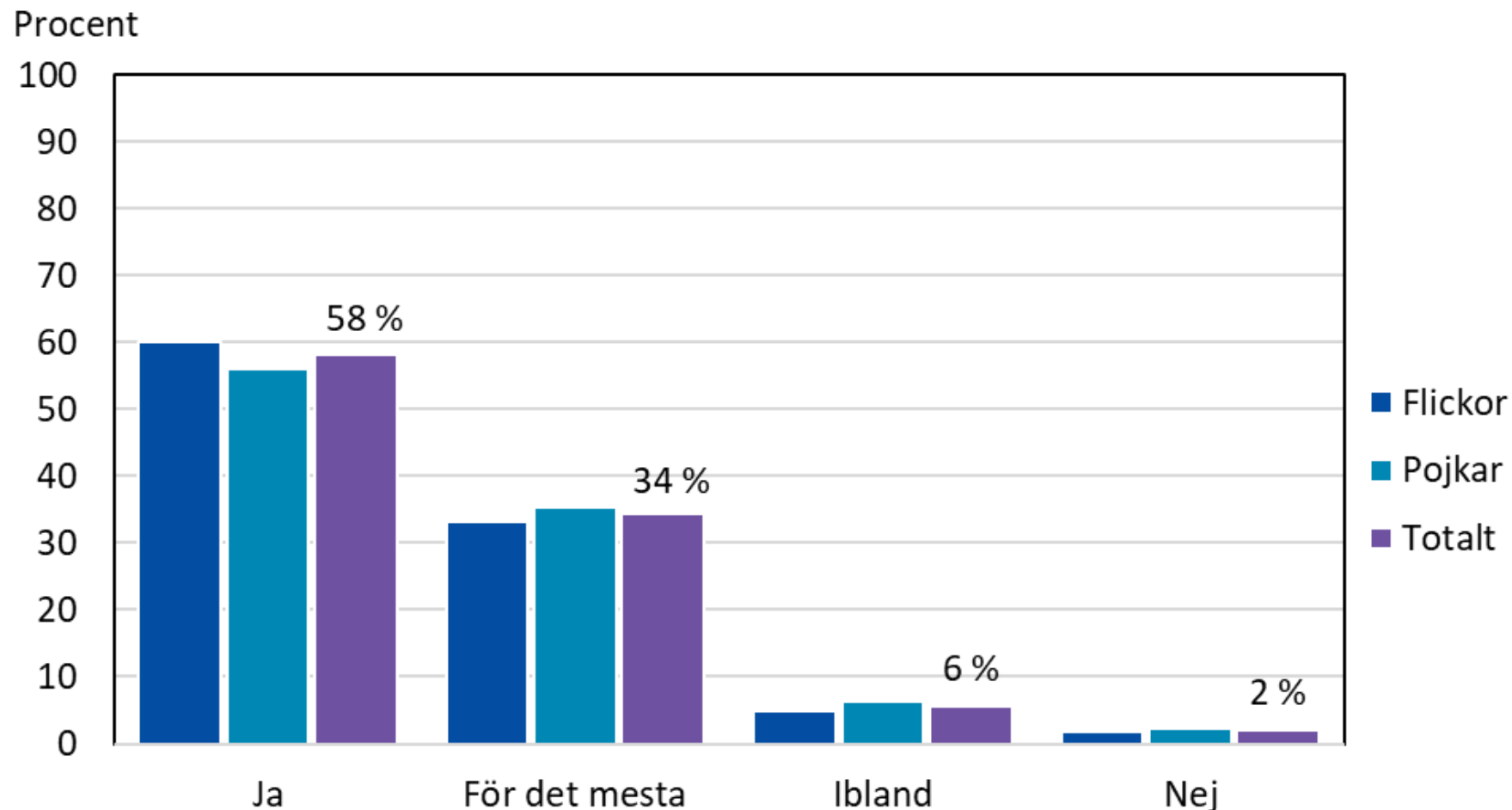
Skolan är
tråkig
- Pojke åk 8

För att jag
inte trivs
där
- Flicka åk 8

Jag har haft
ångest
- Pojke åk 8

Vet dina föräldrar var du är på kvällarna?

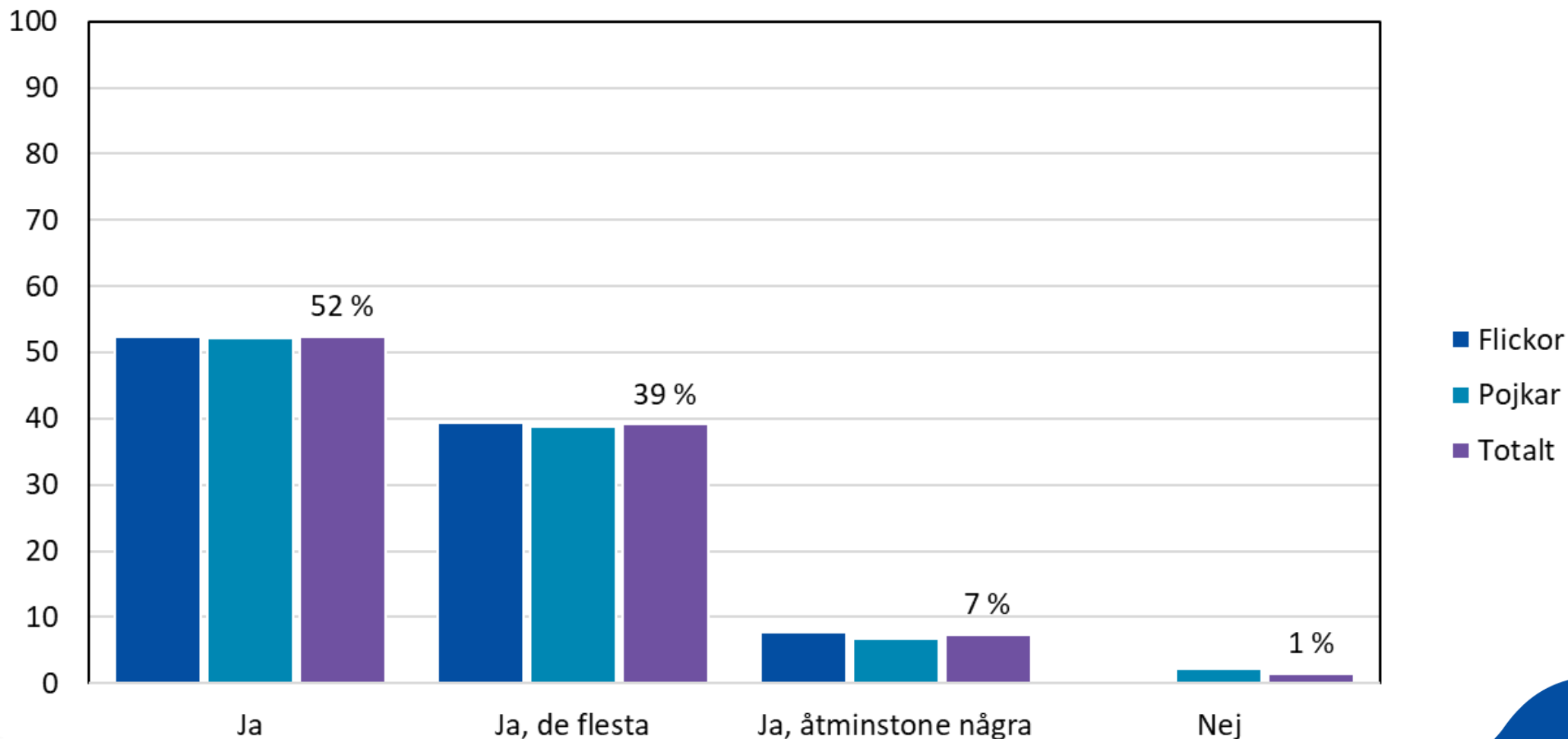
Årskurs 7-9

Vet dina föräldrar vem du umgås med?

Årskurs 7-9

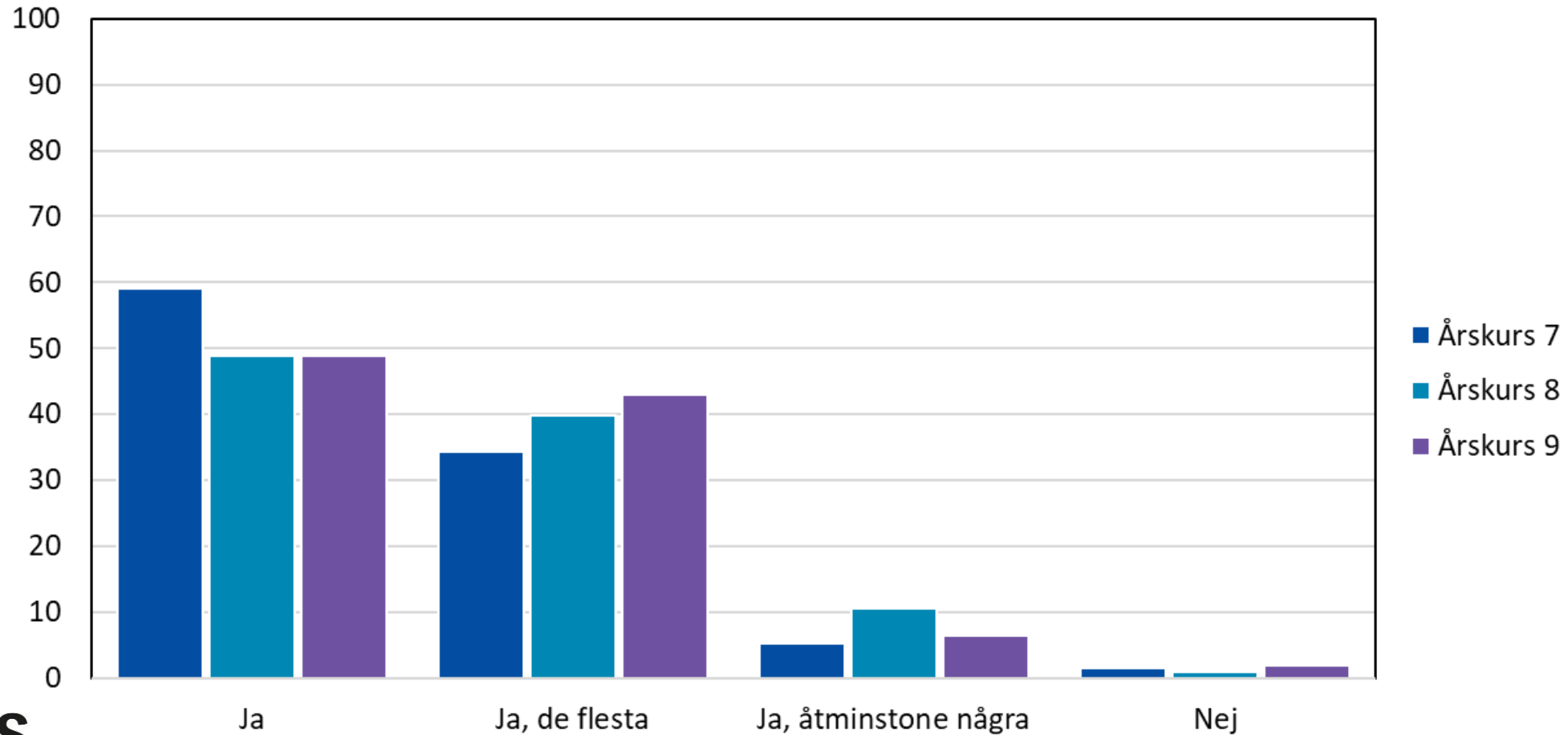
Procent

Vet dina föräldrar vem du umgås med?

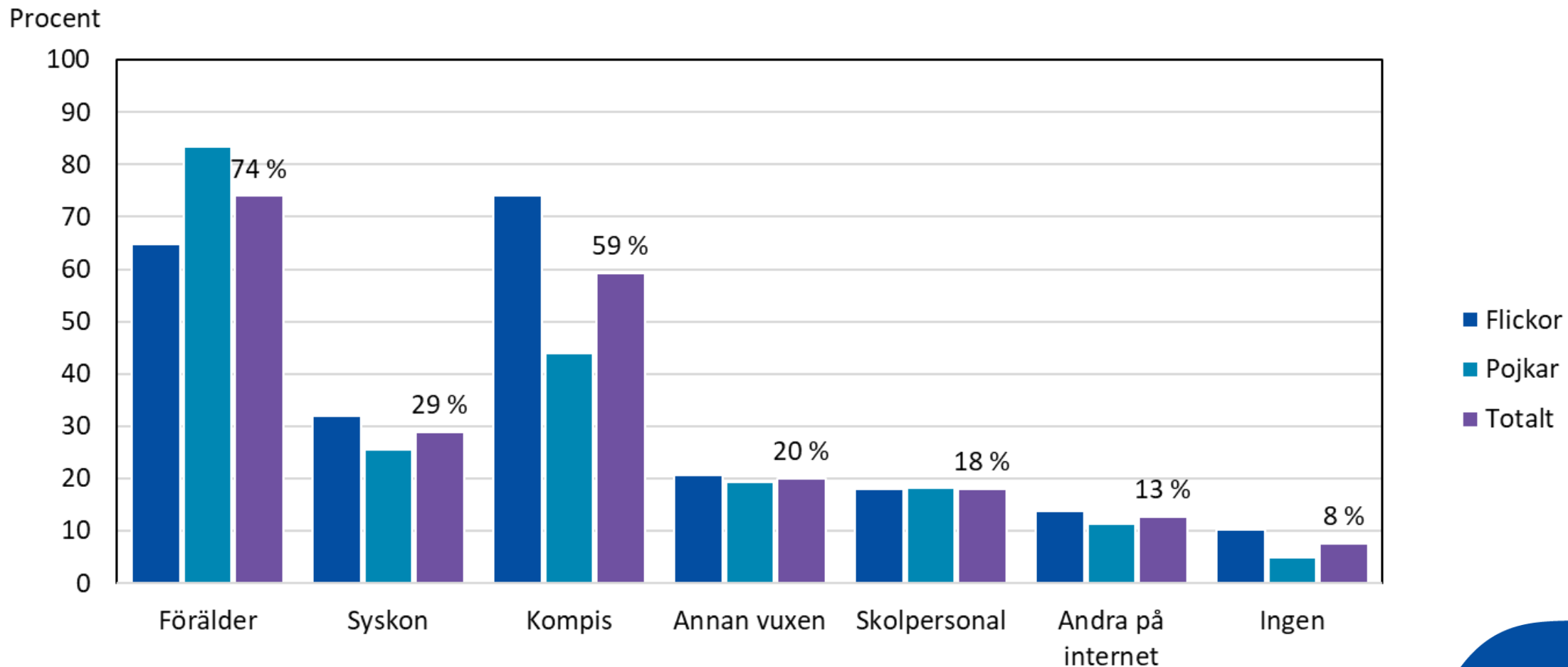
Årskurs 7-9

Procent

Vem kan du prata med om det som är viktigt för dig?

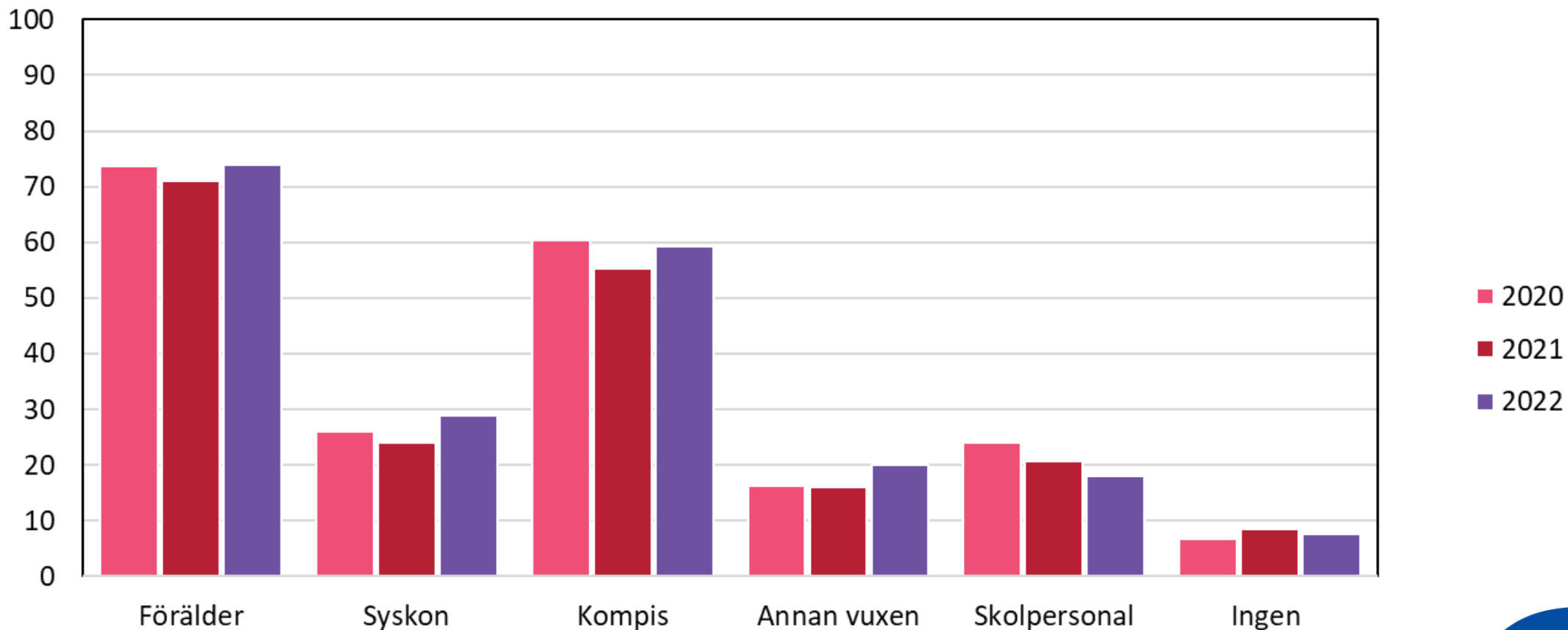
Årskurs 7-9

Vem kan du prata med om det som är viktigt för dig?

Årskurs 7-9

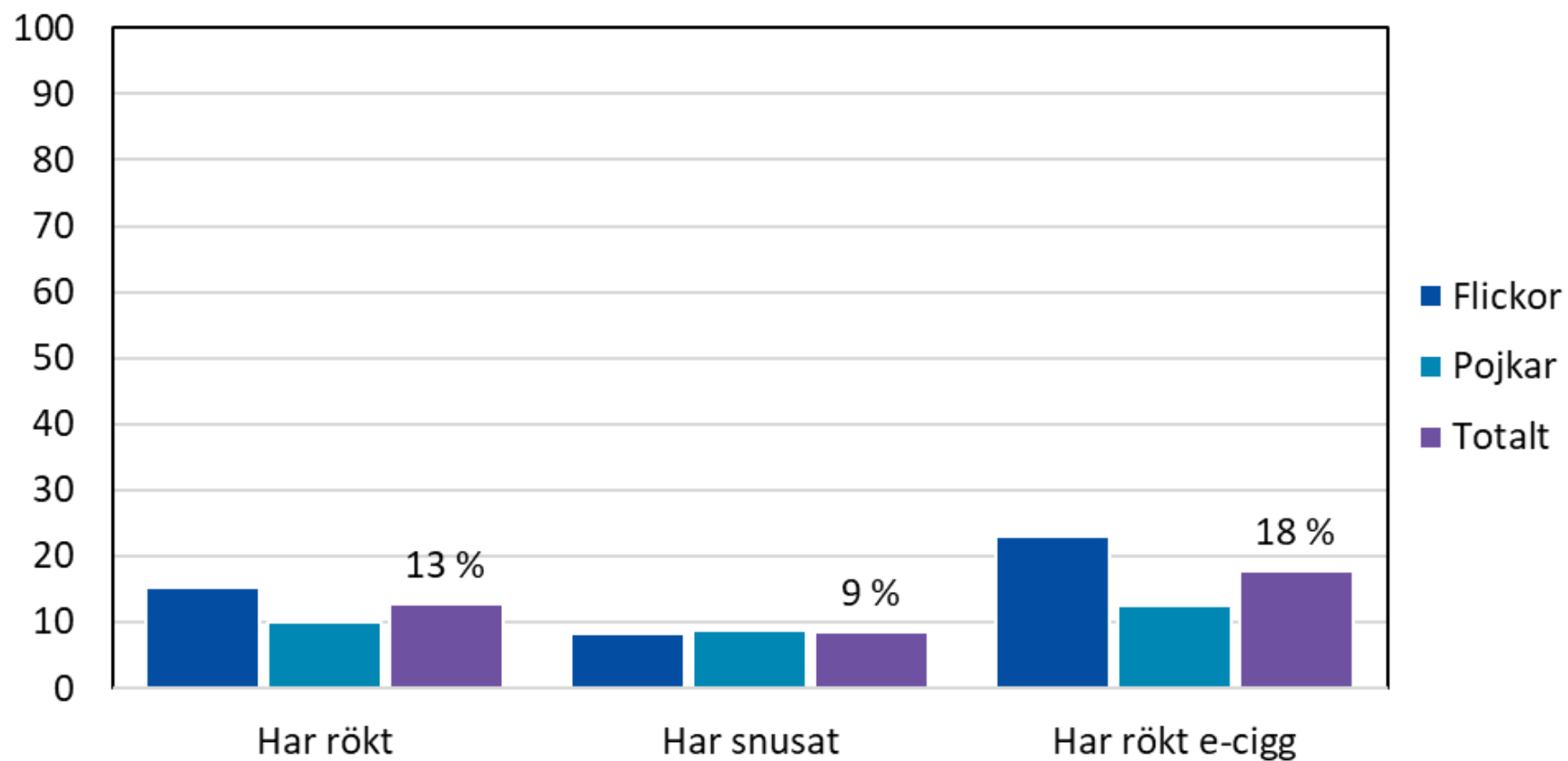
Procent

Tobaksbruk

Årskurs 7-9

Procent

Tobaksbruk

Årskurs 7-9

Procent

100

90

80

70

60

50

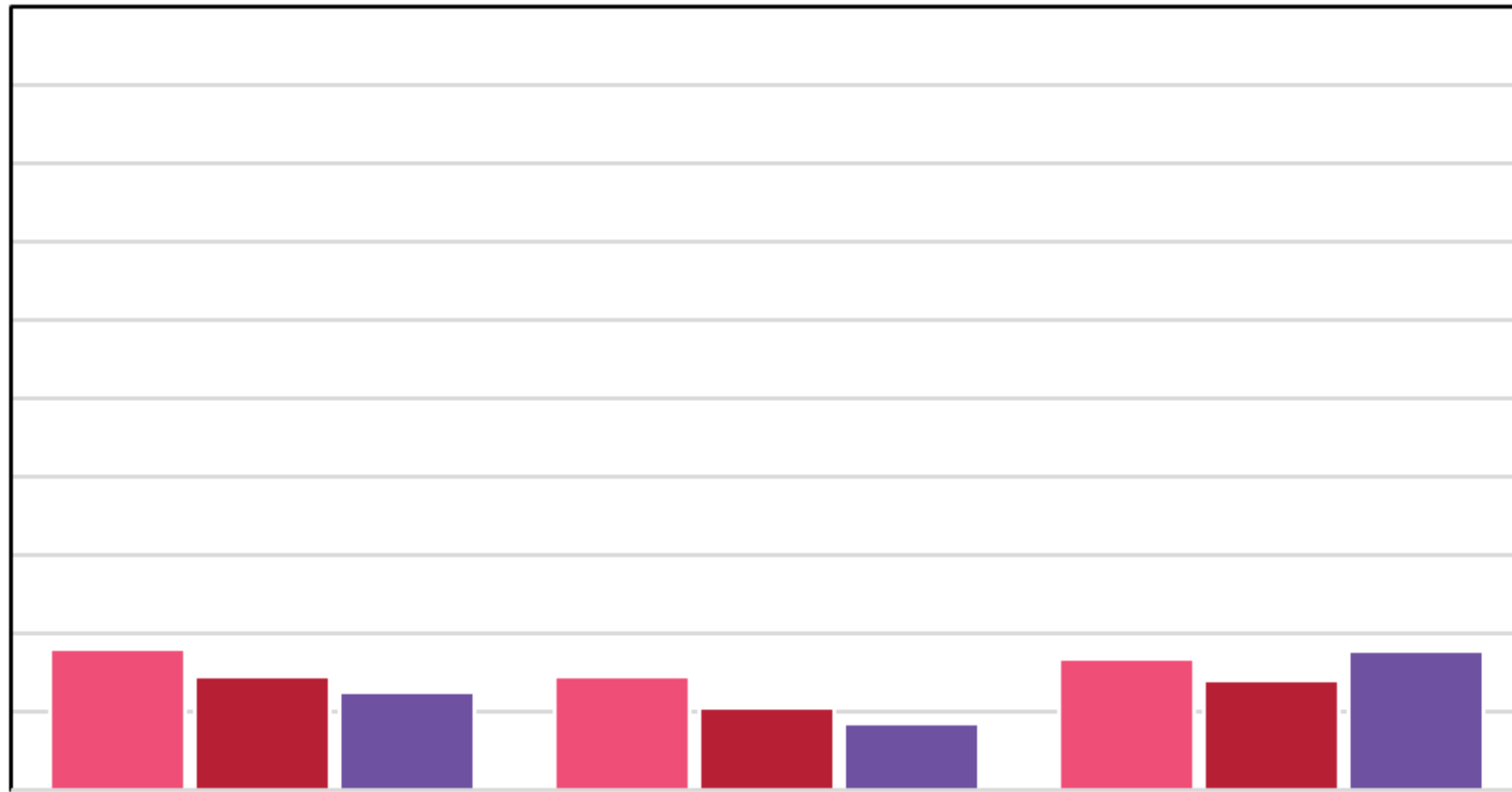
40

30

20

10

0

2020

2021

2022

Har rökt

Har snusat

Har rökt e-cigg

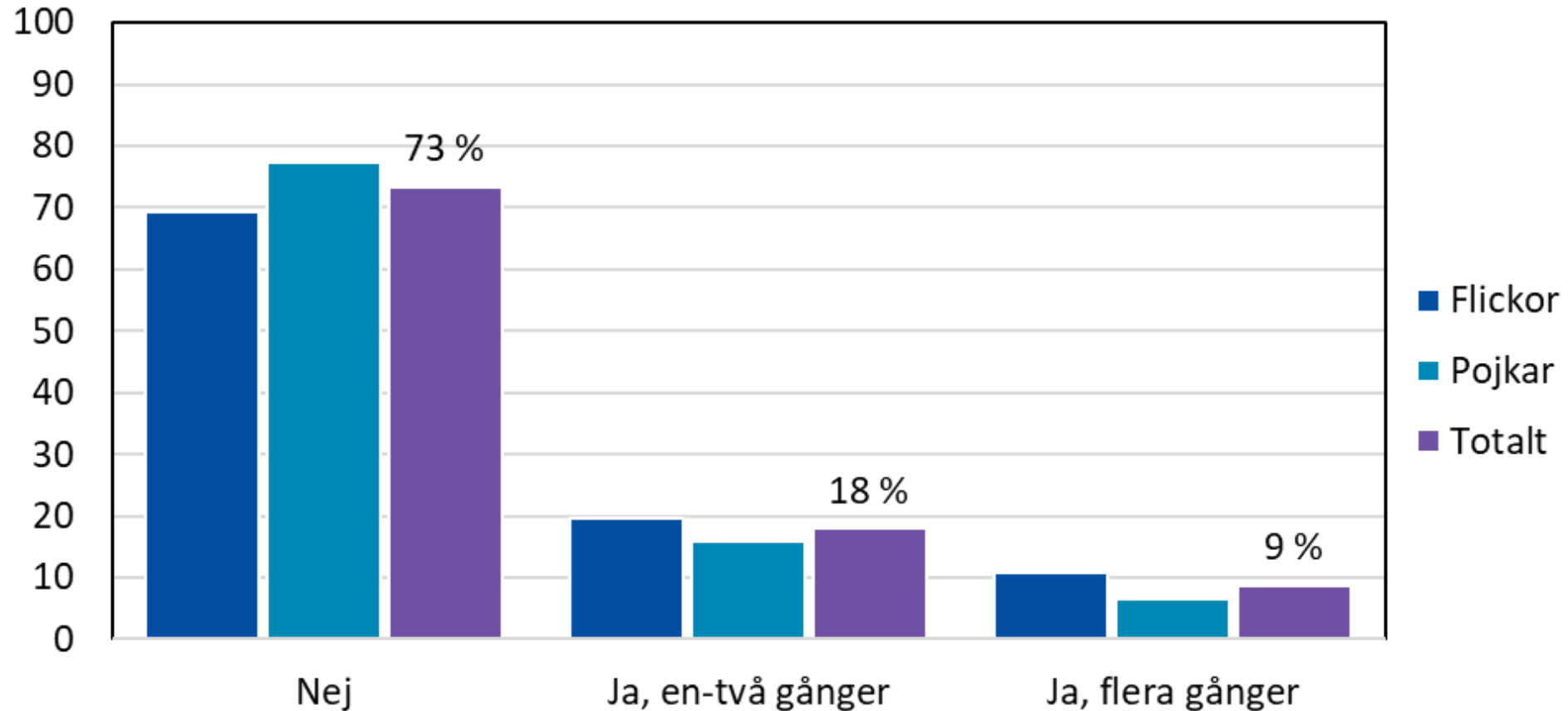
Hur får du tag på cigaretter? Snus?

- De vanligaste sätten att få tag på cigaretter och/eller snus är **följande**:
 - Köper själv
 - **Köper av andra**
 - **Får/ber av kompisar**
 - Från mina föräldrar/vårdnadshavare (med lov)
 - Från mina föräldrar/vårdnadshavare (utan lov)
 - Får av annan person (18 år eller äldre)
- De som röker ibland eller varje dag var i genomsnitt **13 år** när de började röka

Har du druckit alkoholhaltiga drycker?

Årskurs 7-9

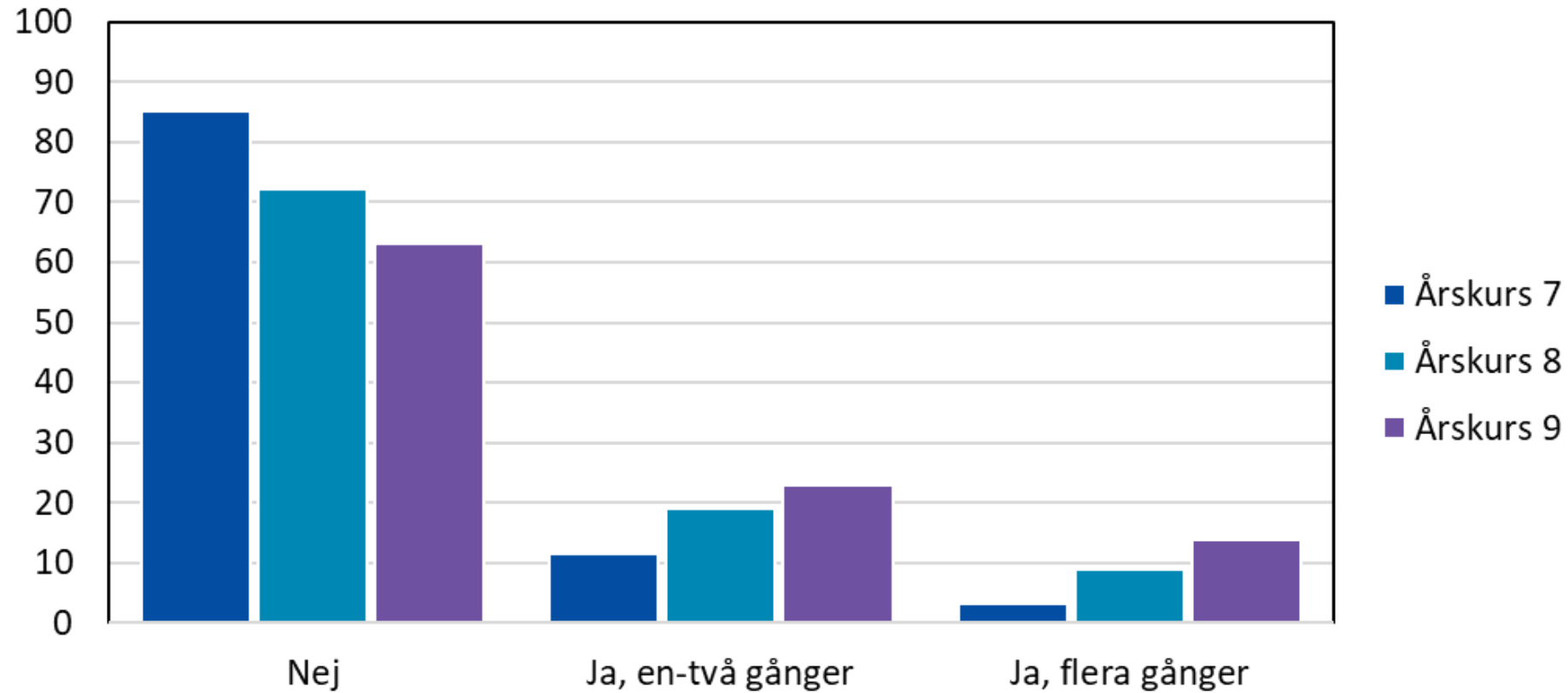
Procent

Har du druckit alkoholhaltiga drycker?

Årskurs 7-9

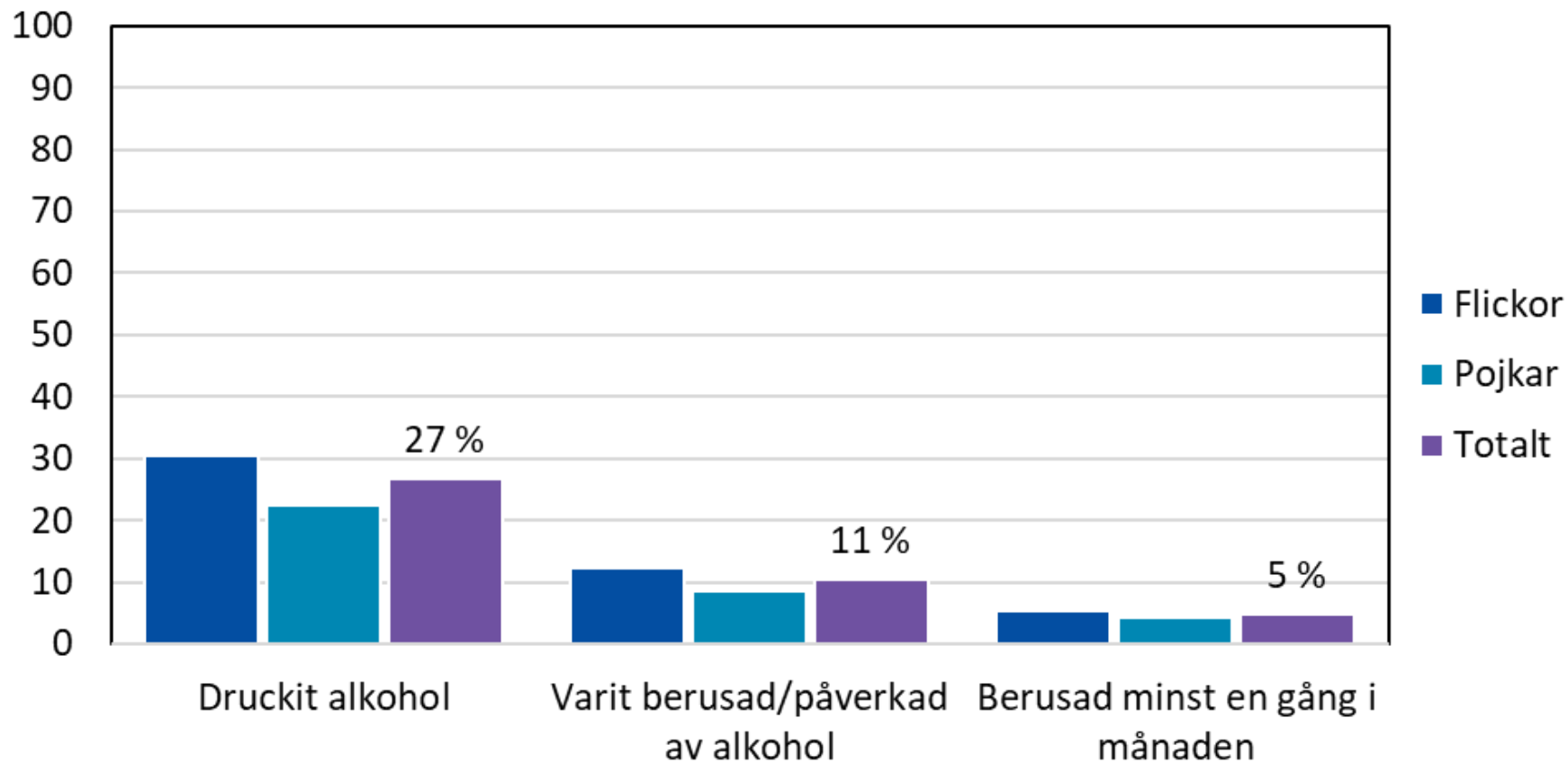
Procent

Alkoholkonsumtion

Årskurs 7-9

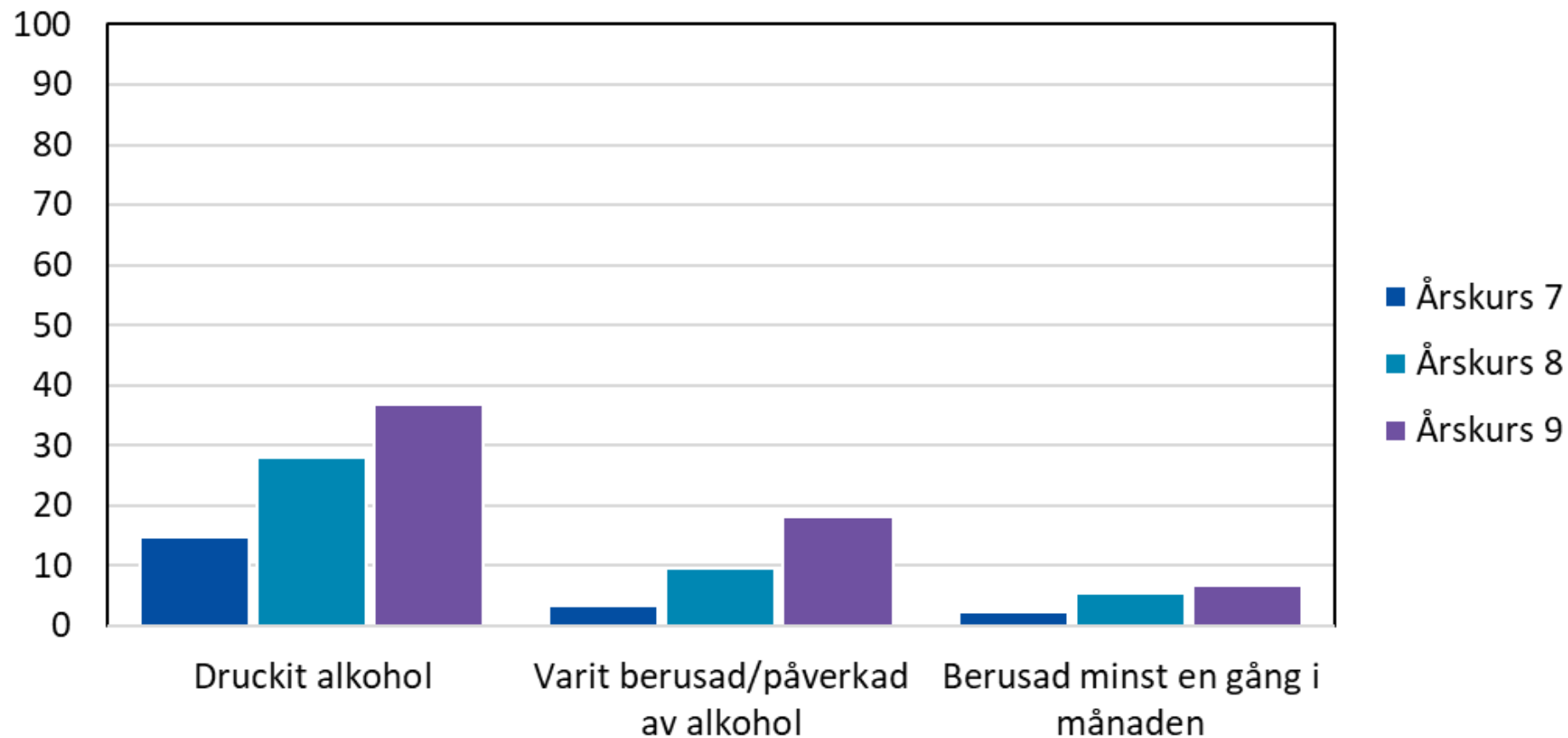
Procent

Alkoholkonsumtion

Årskurs 7-9

Procent

Alkoholkonsumtion

Årskurs 7-9

Procent

100

90

80

70

60

50

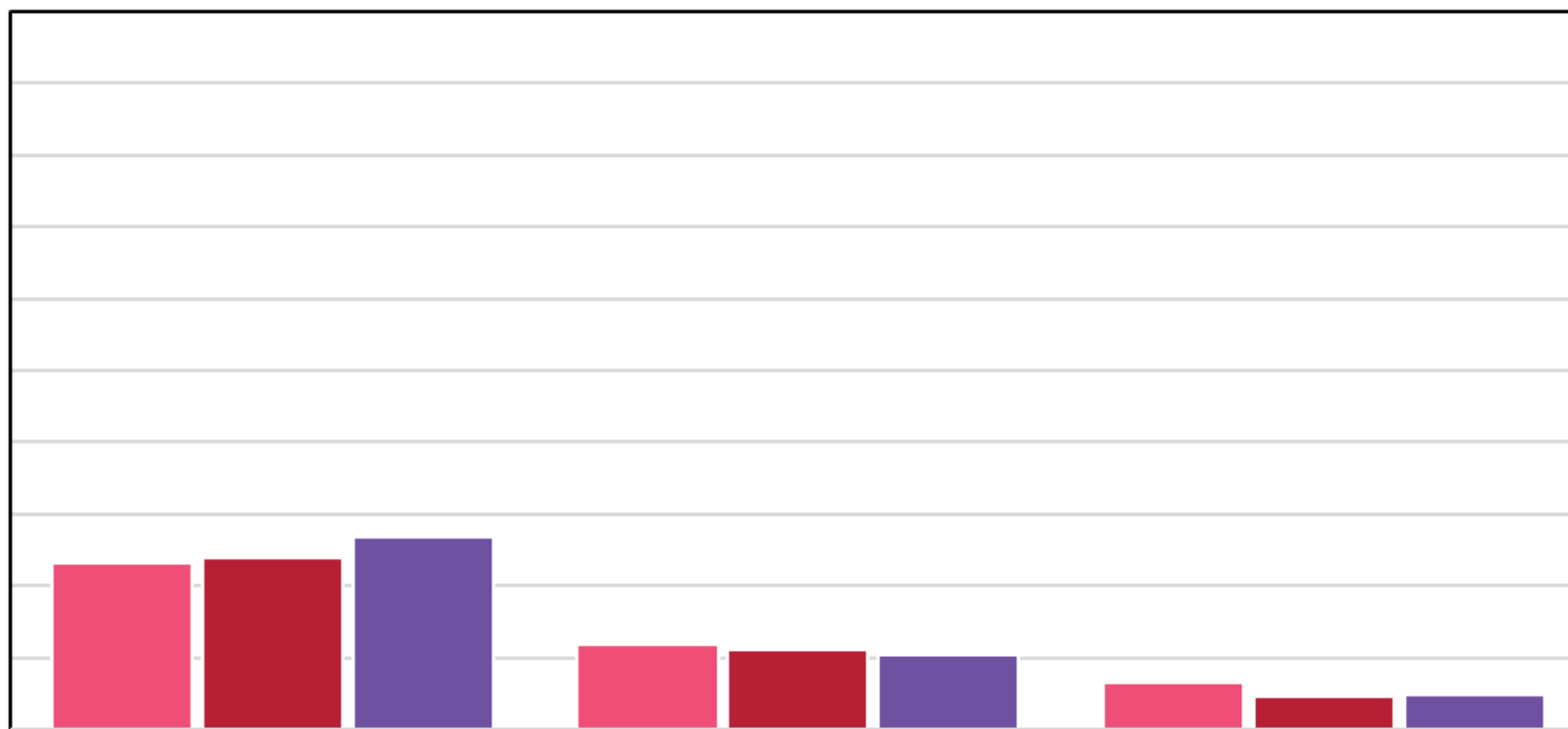
40

30

20

10

0

Druckit alkohol

Varit berusad/påverkad av alkohol

Intensivkonsumerat/ Berusad minst en gång i månaden

2020

2021

2022

Hur får du tag på alkohol?

Årskurs 7-9

Procent

100

90

80

70

60

50

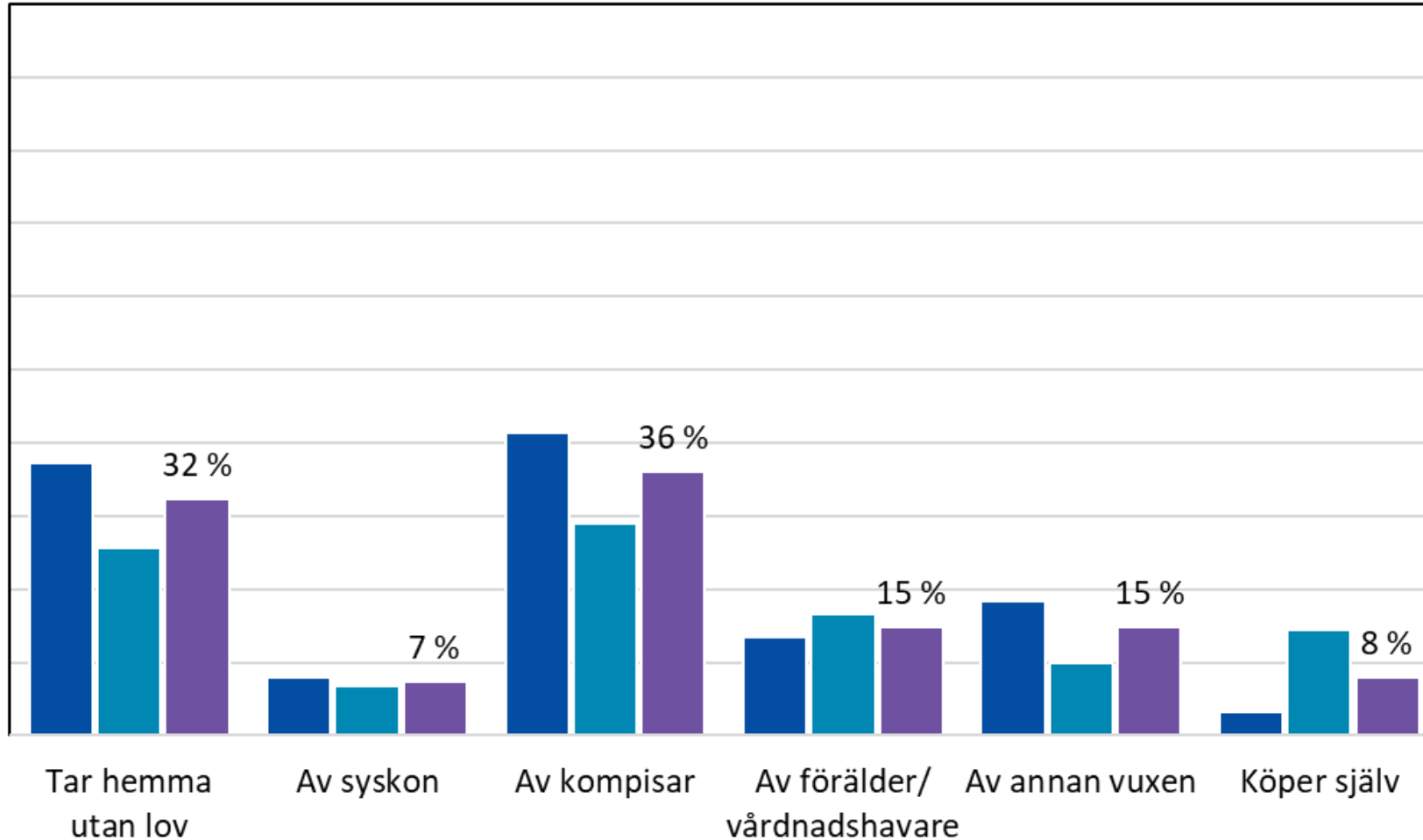
40

30

20

10

0

Procenten avser endast de elever som uppgett att de druckit alkohol. De svarande kunde välja flera svarsalternativ.

■ Flickor
■ Pojkar
■ Totalt

Hur får du tag på alkohol?

Årskurs 7-9

Procent

100

90

80

70

60

50

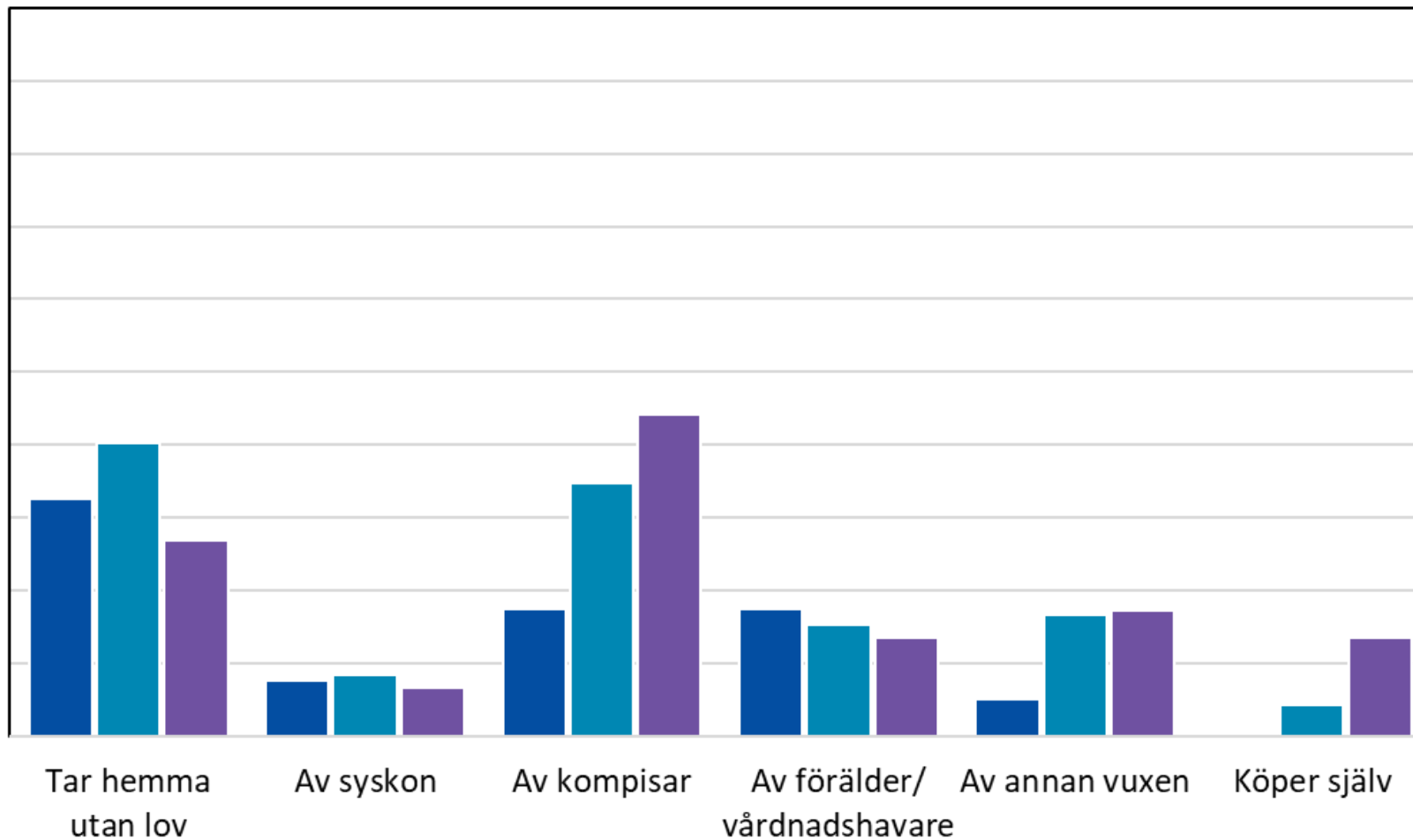
40

30

20

10

0

Procenten avser endast de elever som uppgett att de druckit alkohol. De svarande kunde välja flera svarsalternativ.

■ Årskurs 7

■ Årskurs 8

■ Årskurs 9

Alkohol i trafiken

Årskurs 7-9

- Har du kört moped/mopedbil/traktor eller bil berusad?
 - 12 % av de flickor som **varit berusade**
 - 21 % av de pojkar som **varit berusade**
 - 15 % av samtliga som **varit berusade**
- Har du någon gång åkt moped/mopedbil/traktor eller bil med berusad förare?
 - 7 % av samtliga flickor
 - 6 % av samtliga pojkar
 - 6 % samtliga totalt

Varför har du åkt med berusad förare eller kört berusad?

Har inte vetat att personen varit berusad förens efter jag fått skjuts
- Flicka åk 9

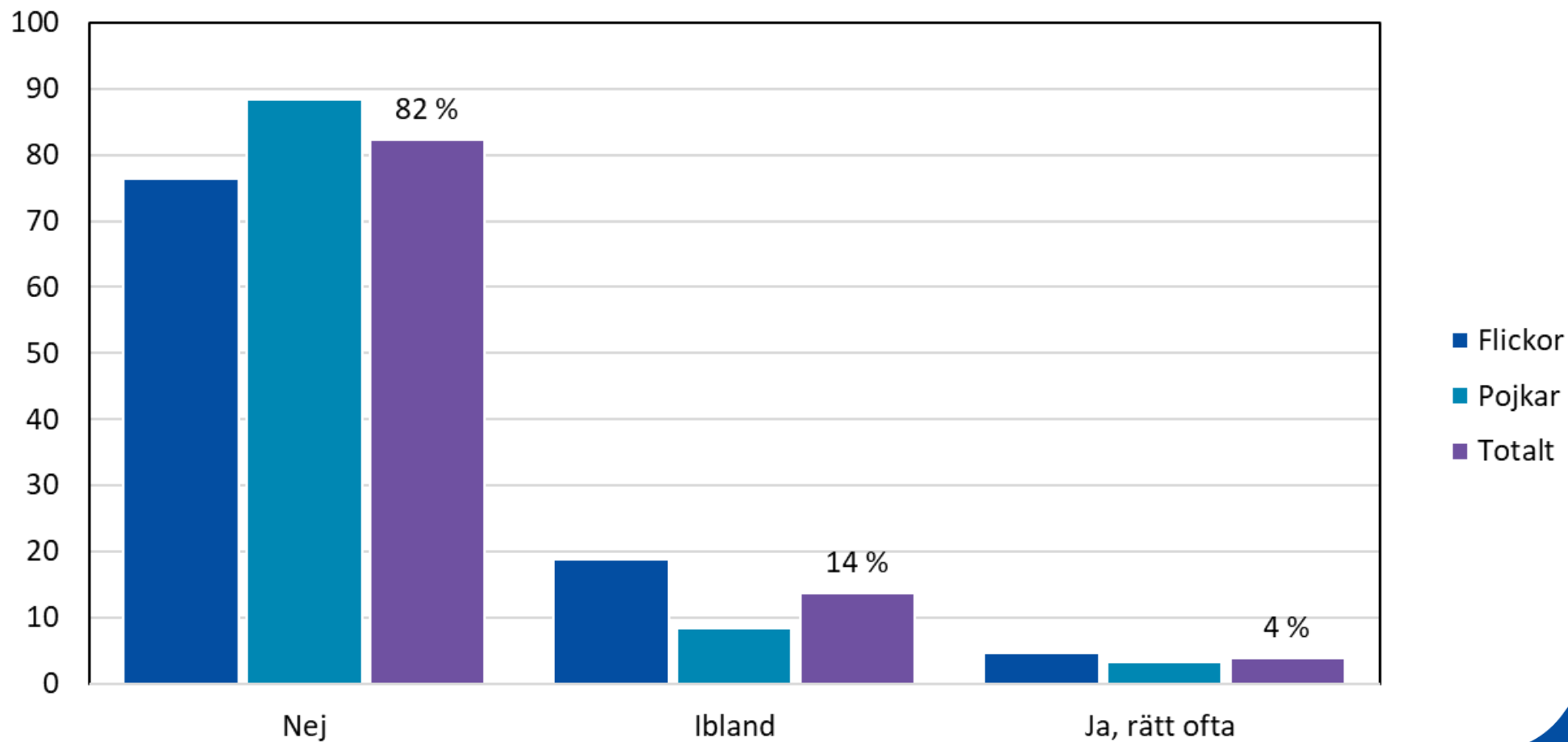
För att jag skulle hem och ingen annan kunde köra
- Pojke åk 9

Jag hade inget val, med min farsa
- Pojke åk 7

Oroar du dig för någon närståendes alkoholvanor?

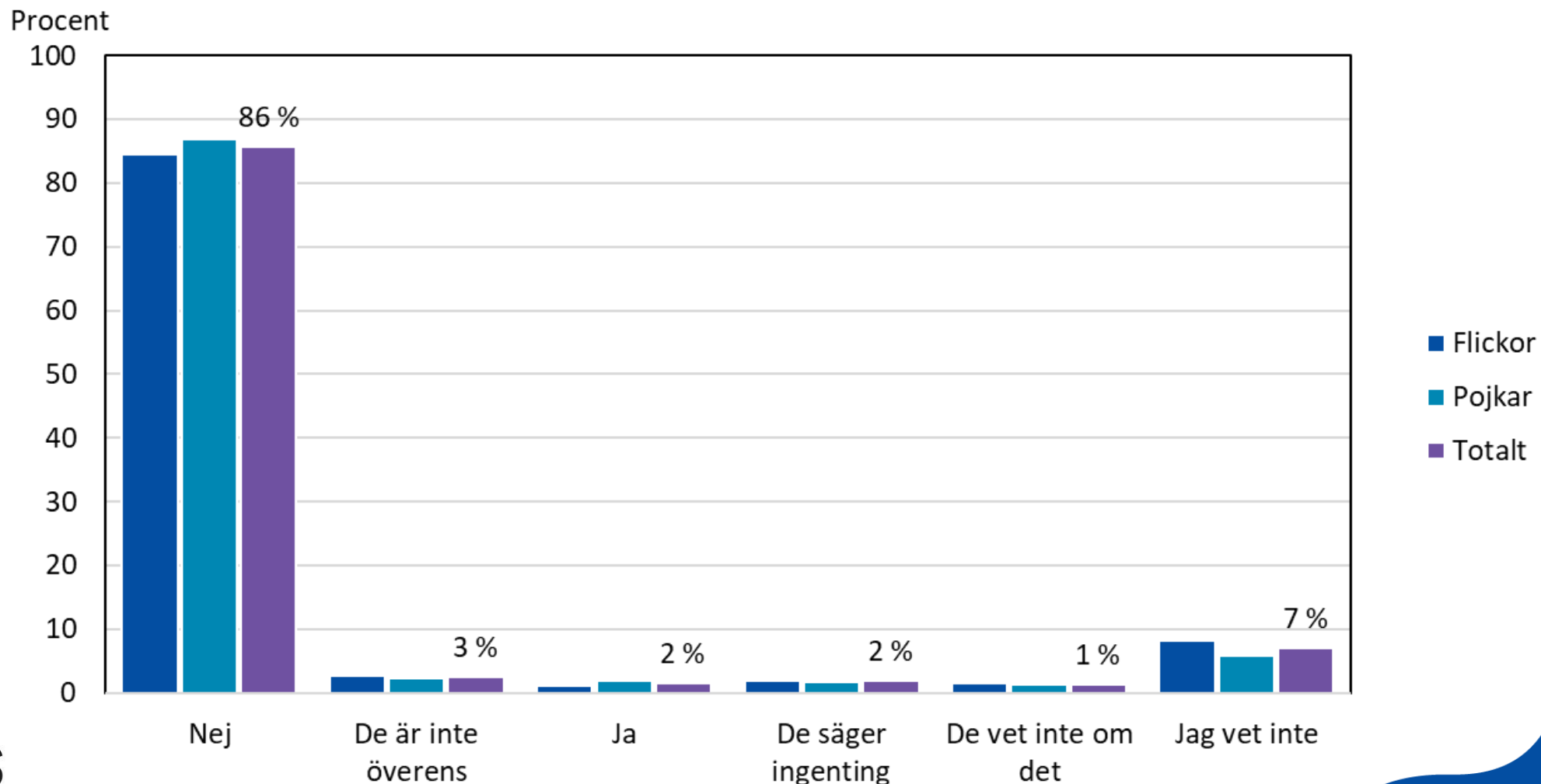
Årskurs 7-9

Procent

Tillåter dina föräldrar att du dricker - om du skulle dricka alkohol?

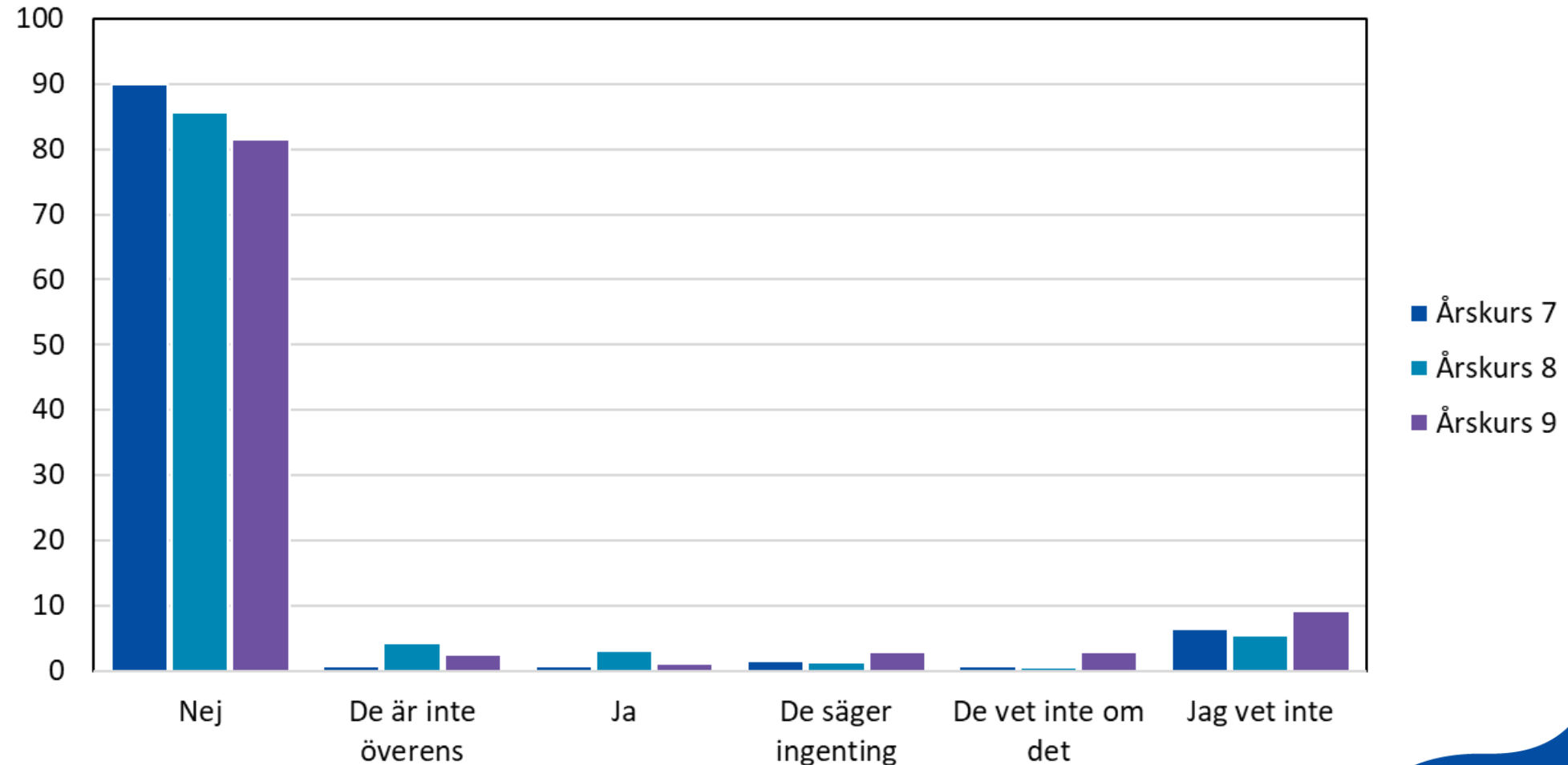
Årskurs 7-9

Tillåter dina föräldrar att du dricker - om du skulle dricka alkohol?

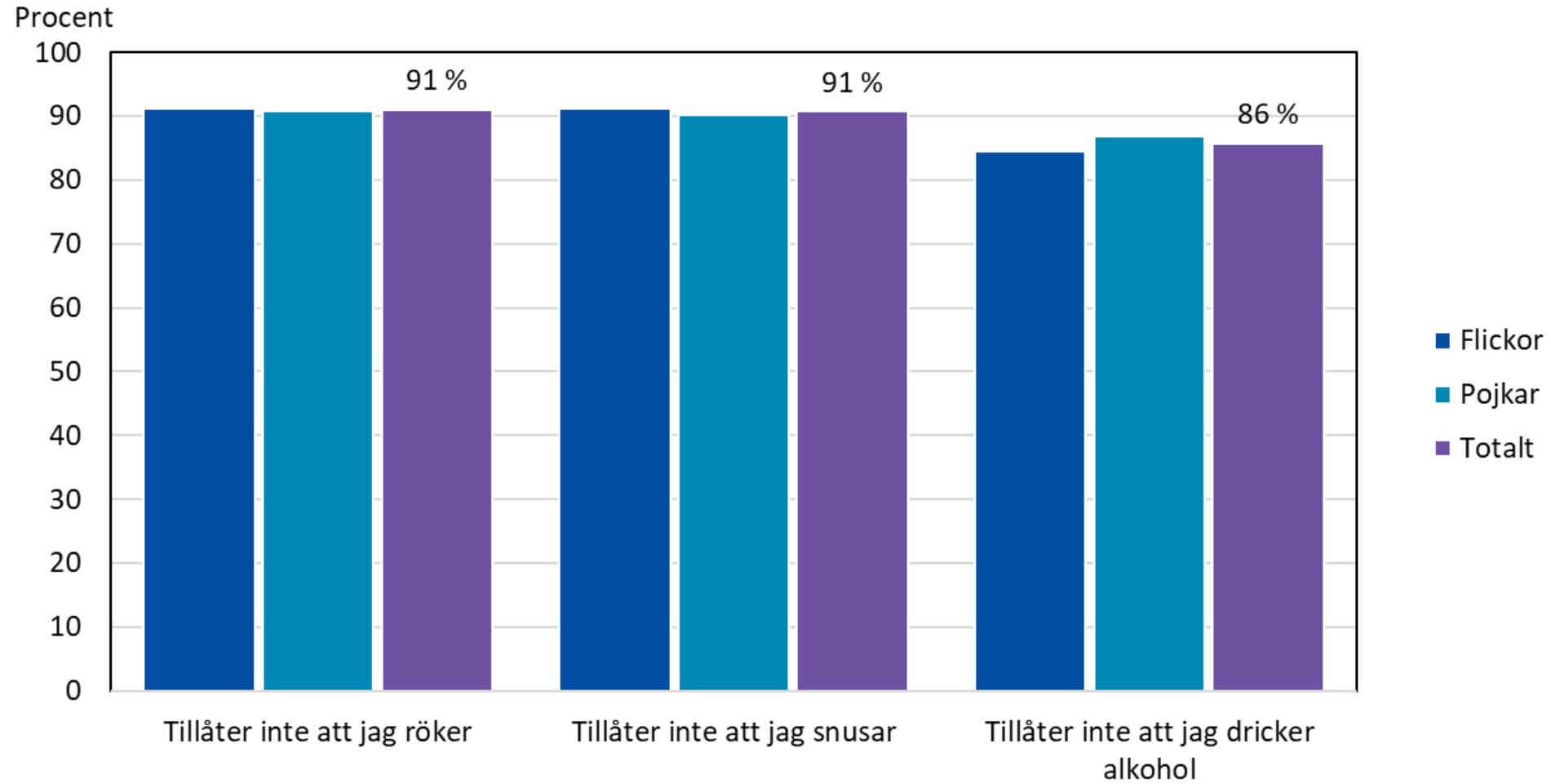
Årskurs 7-9

Procent

Restriktivitet hos föräldrar

Årskurs 7-9

Orsaker att inte dricka alkohol, svarsalternativet "mycket viktigt"

Årskurs 7-9

Andra orsaker till att inte dricka sig berusad eller inte dricka alls

Jag förstår inte varför man vill dricka
- Flicka åk 7

Det är ohälsosamt och du kan bli beroende. Alkohol kostar också väldigt mycket
- Pojke åk 9

Inte nödvändigt, finns inte något positivt med det
- Flicka åk 8

Man vill inte skada sig själv och andra människor
- Flicka åk 7

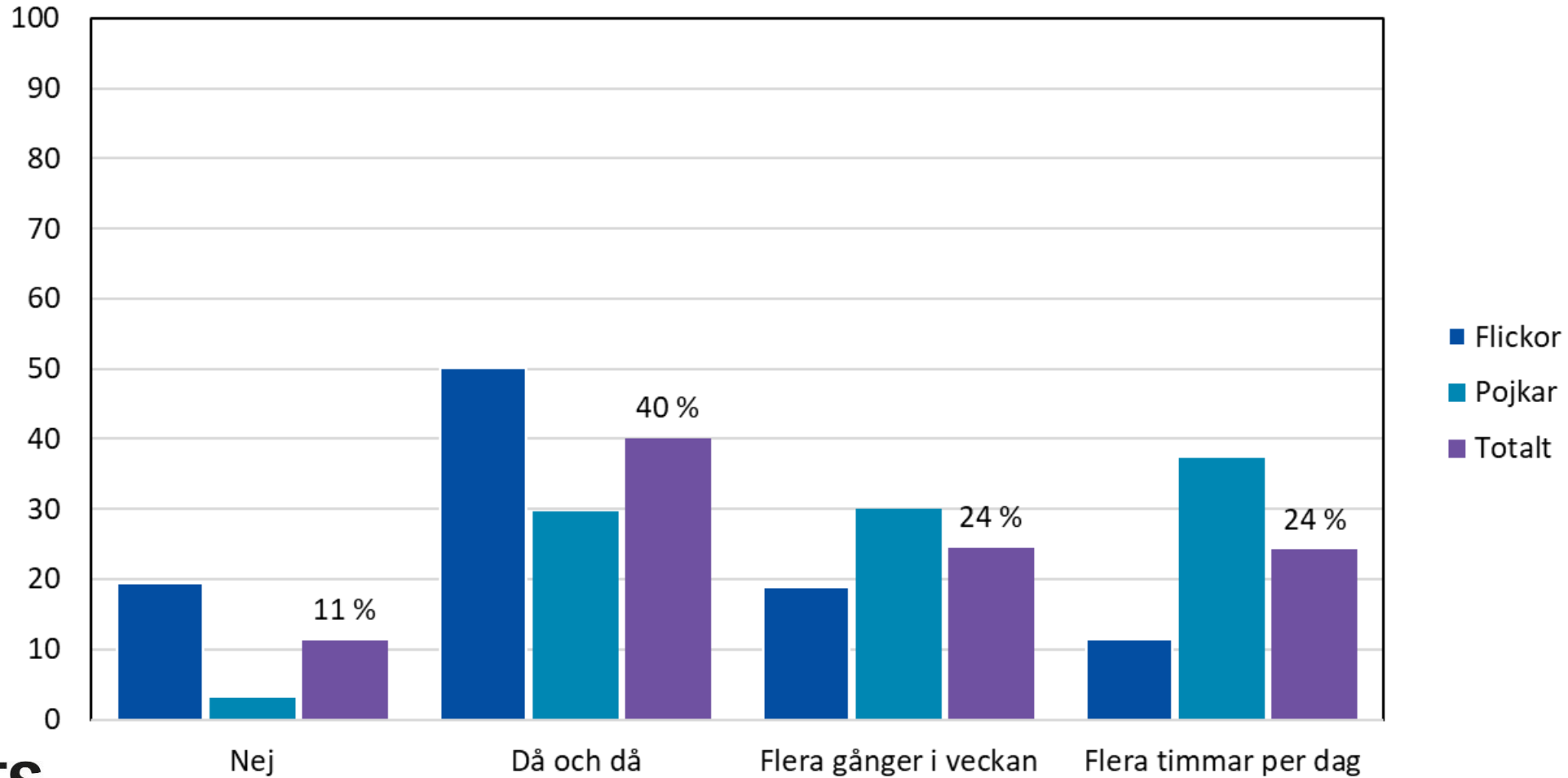
Man blir våldsam
- Pojke åk 7

Jag dricker inte för att det är dåligt och ohälsosamt plus jag är "under age"
- Pojke åk 7

Spelar du mobil-/dataspel?

Årskurs 7-9

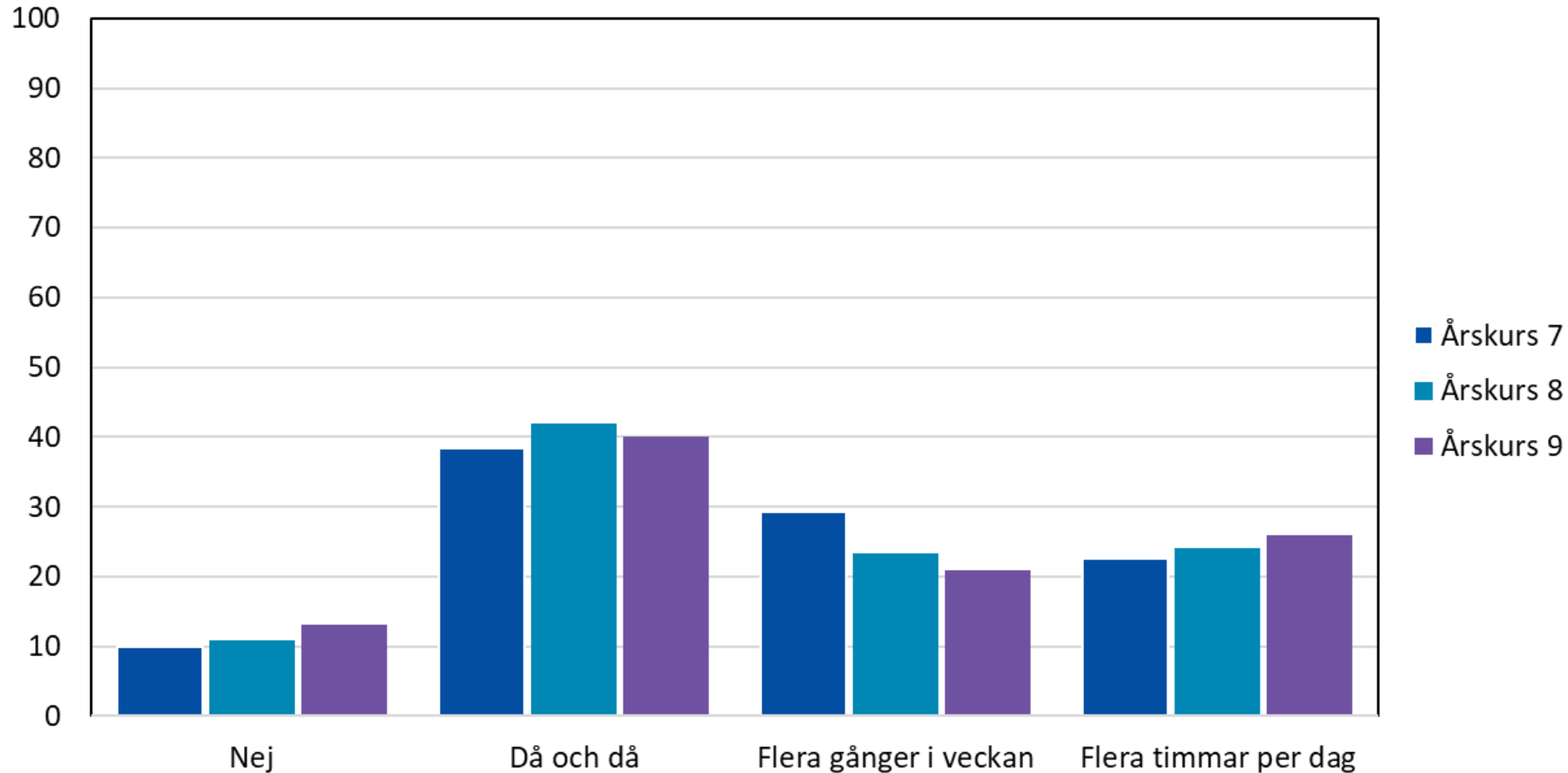
Procent

Spelar du mobil-/dataspel?

Årskurs 7-9

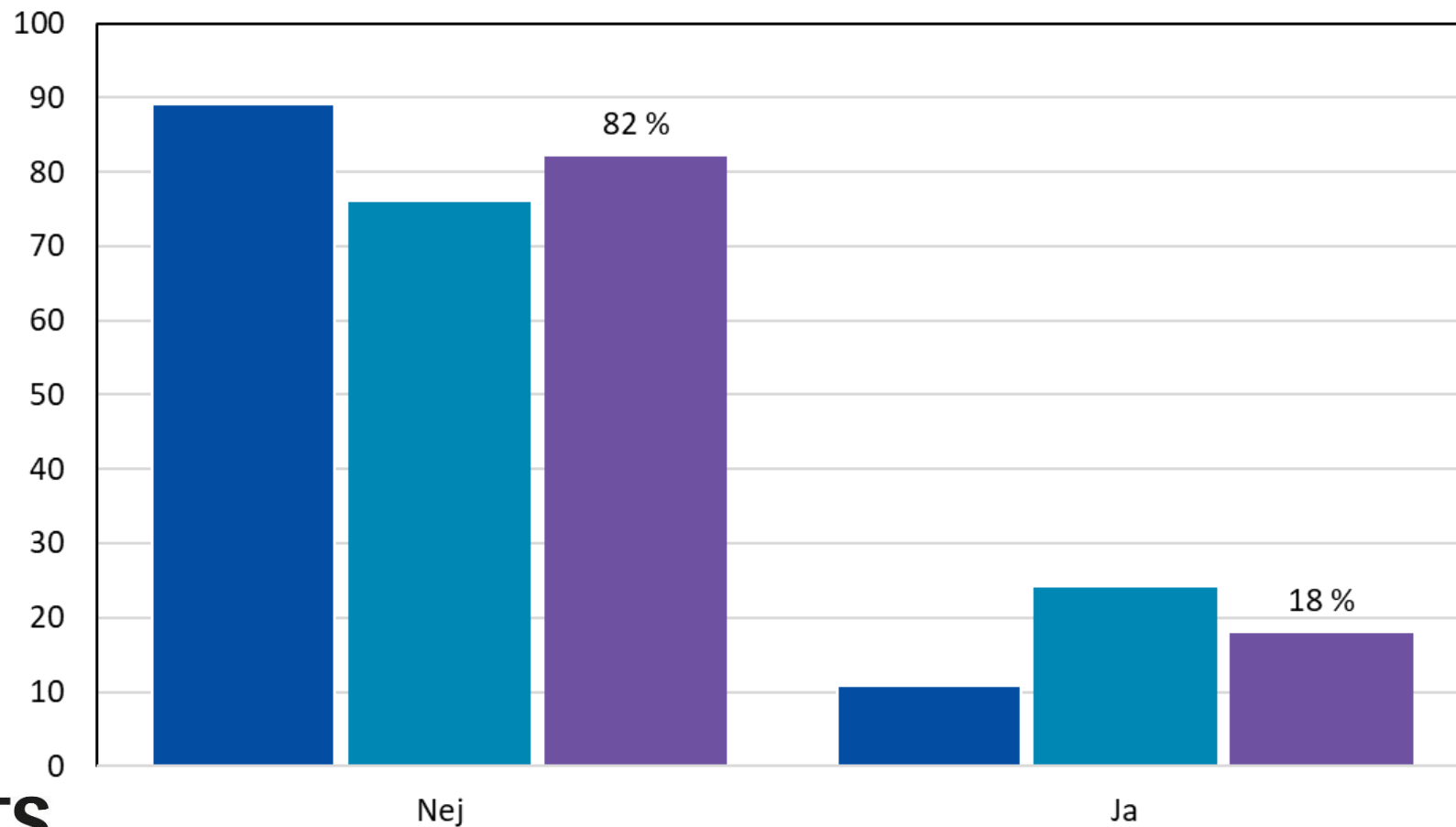
Procent

Ingår det pengar i ditt spelande?

Årskurs 7-9

Procent

Procenten avser endast de elever som uppgett att de spelar mobil-/dataspel.

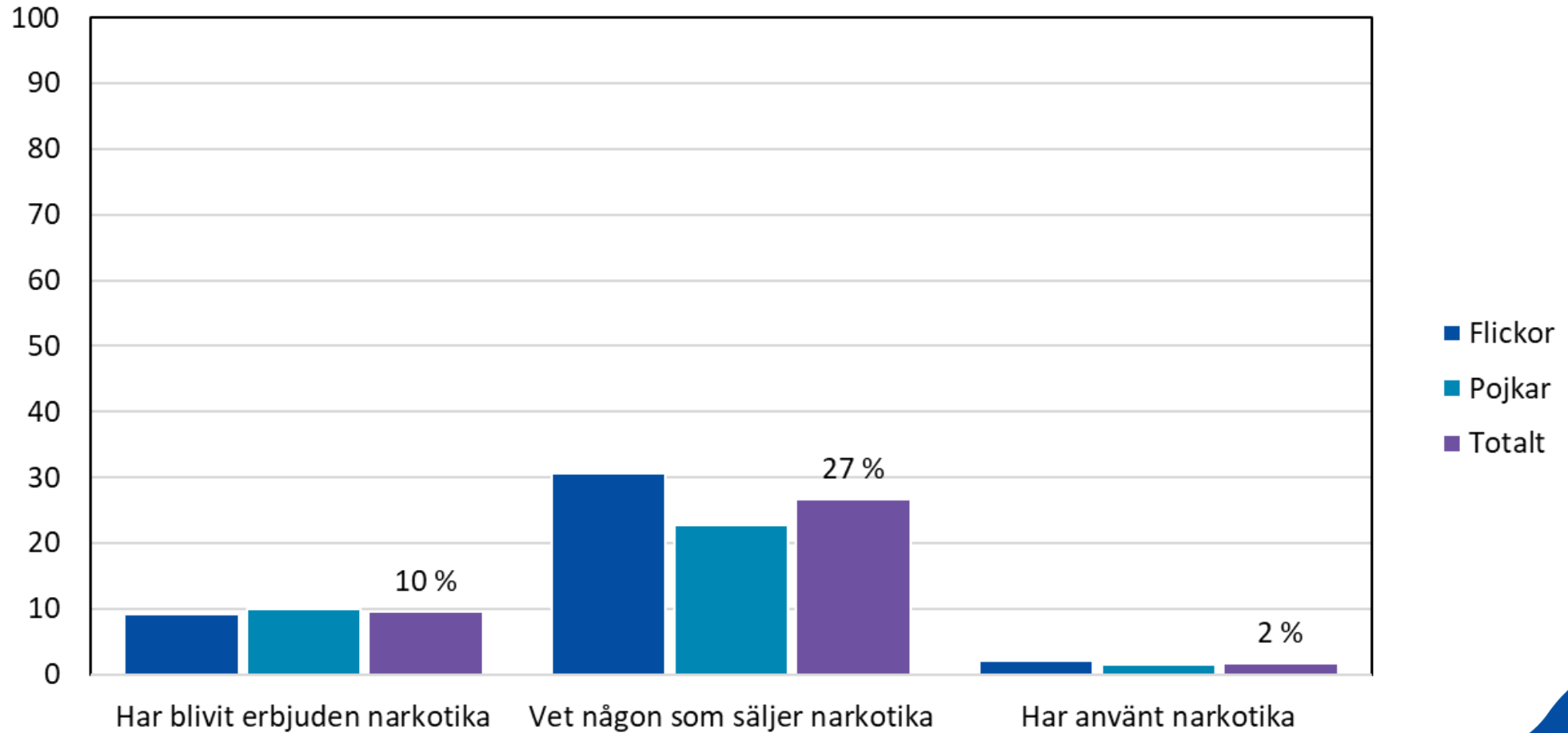
- Flickor
- Pojkar
- Totalt

Totalt 7 % av samtliga svarande har någon i familjen som spelar om pengar.

Narkotika

Årskurs 7-9

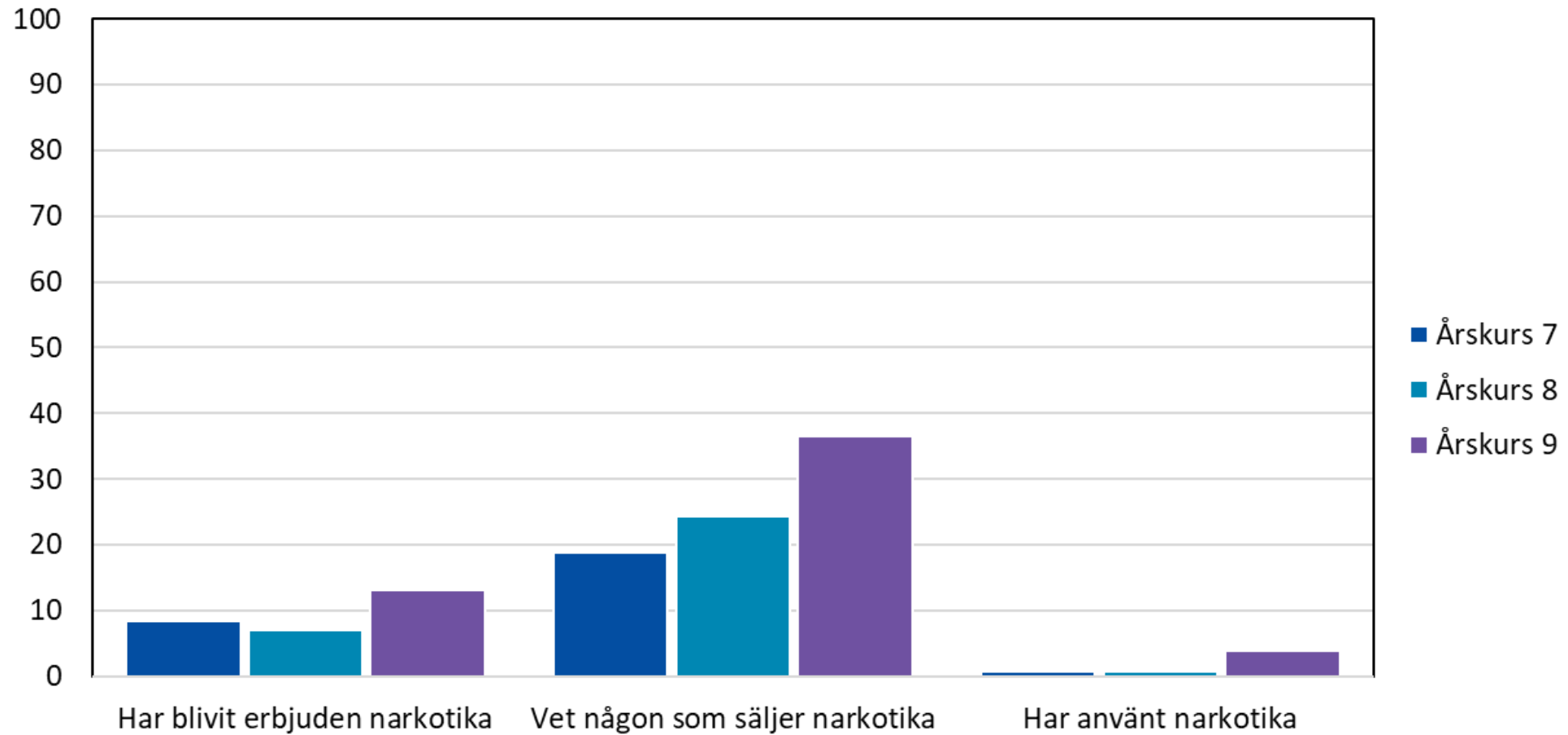
Procent

Narkotika

Årskurs 7-9

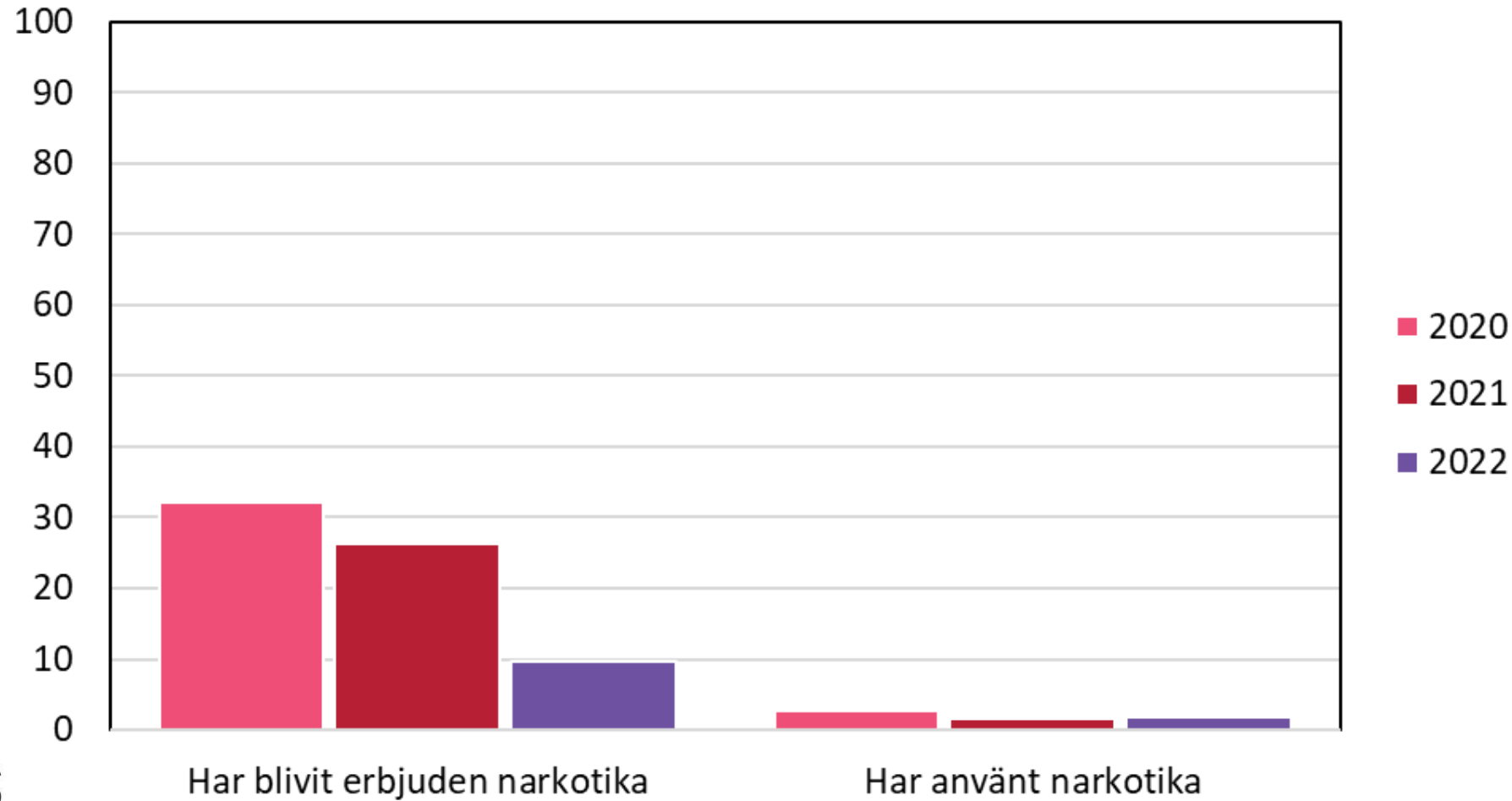
Procent

Narkotika

Årskurs 7-9

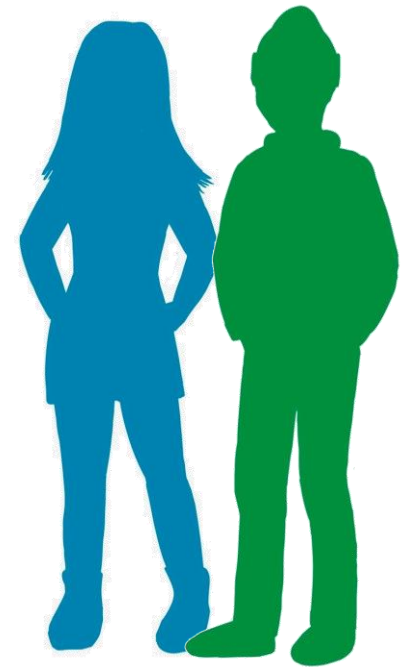
Procent

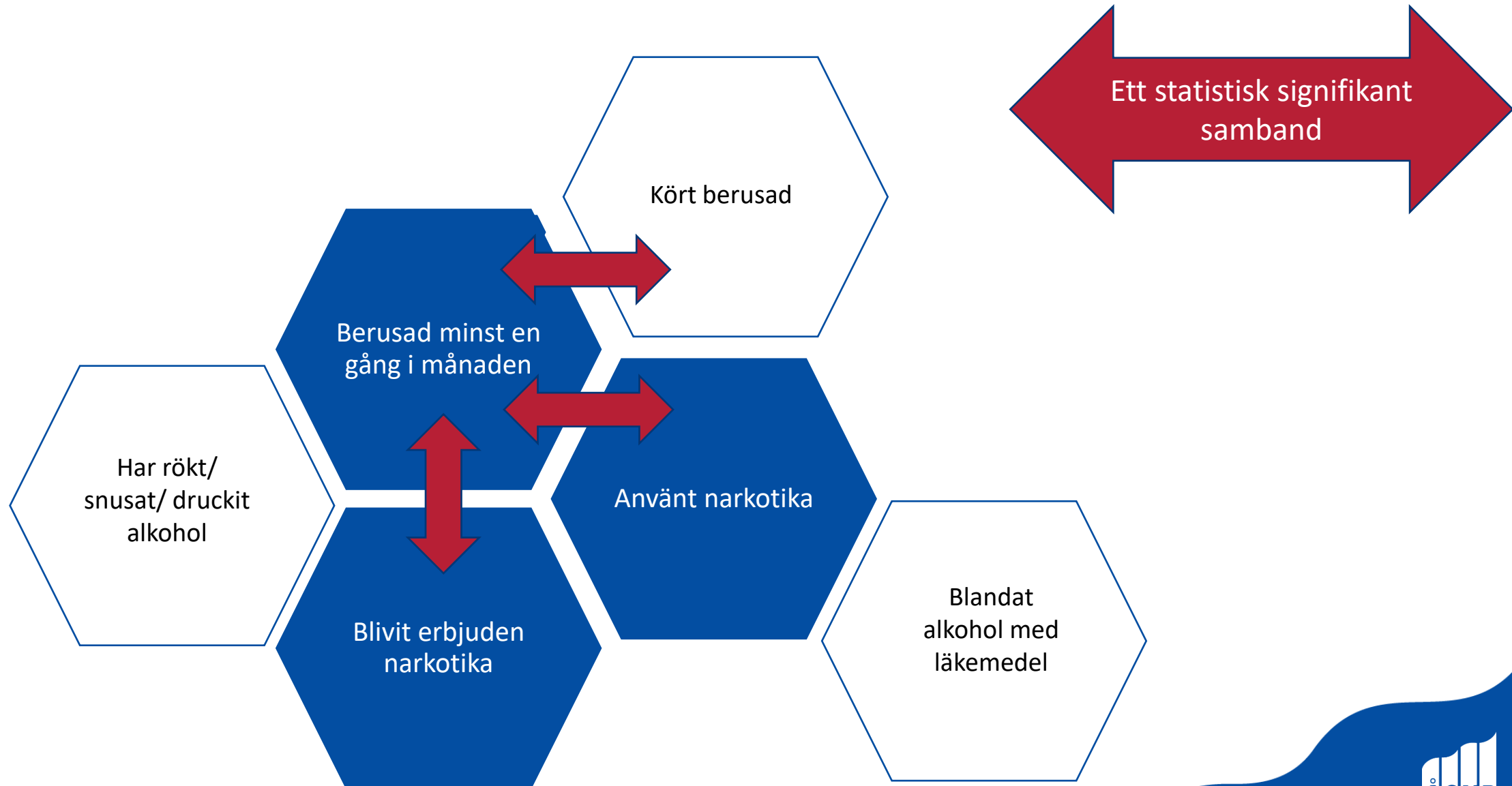
Har du blandat alkohol och läkemedel för att bli berusad?

Årskurs 7-9

- 16 % av de flickor som **druckit alkohol**
- 17 % av de pojkar som **druckit alkohol**

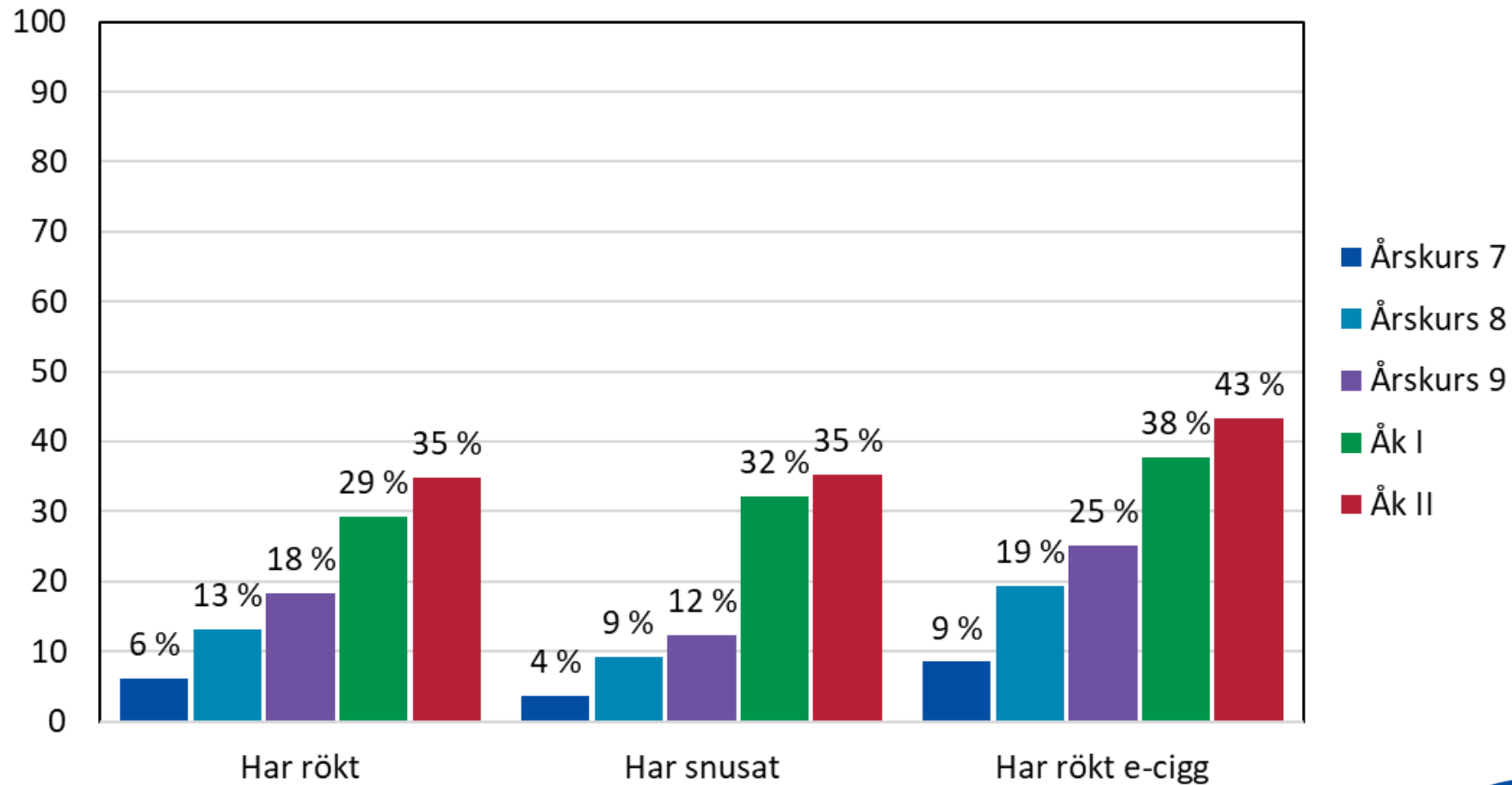
Berusningsdrickande och några samband

Tobak

Från årskurs 7-9 till åk I-II

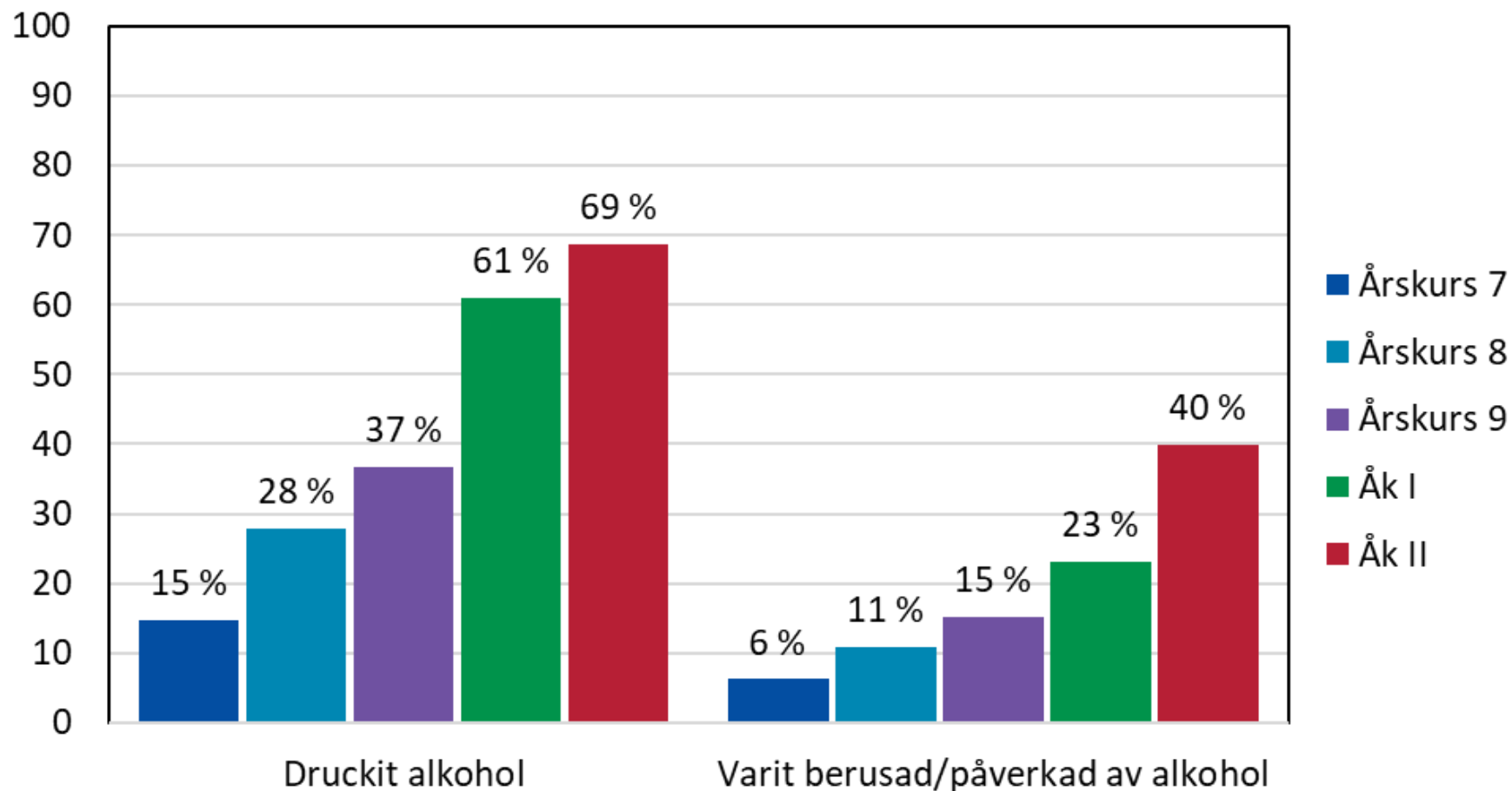
Procent

Alkohol

Från årskurs 7-9 till åk I-II

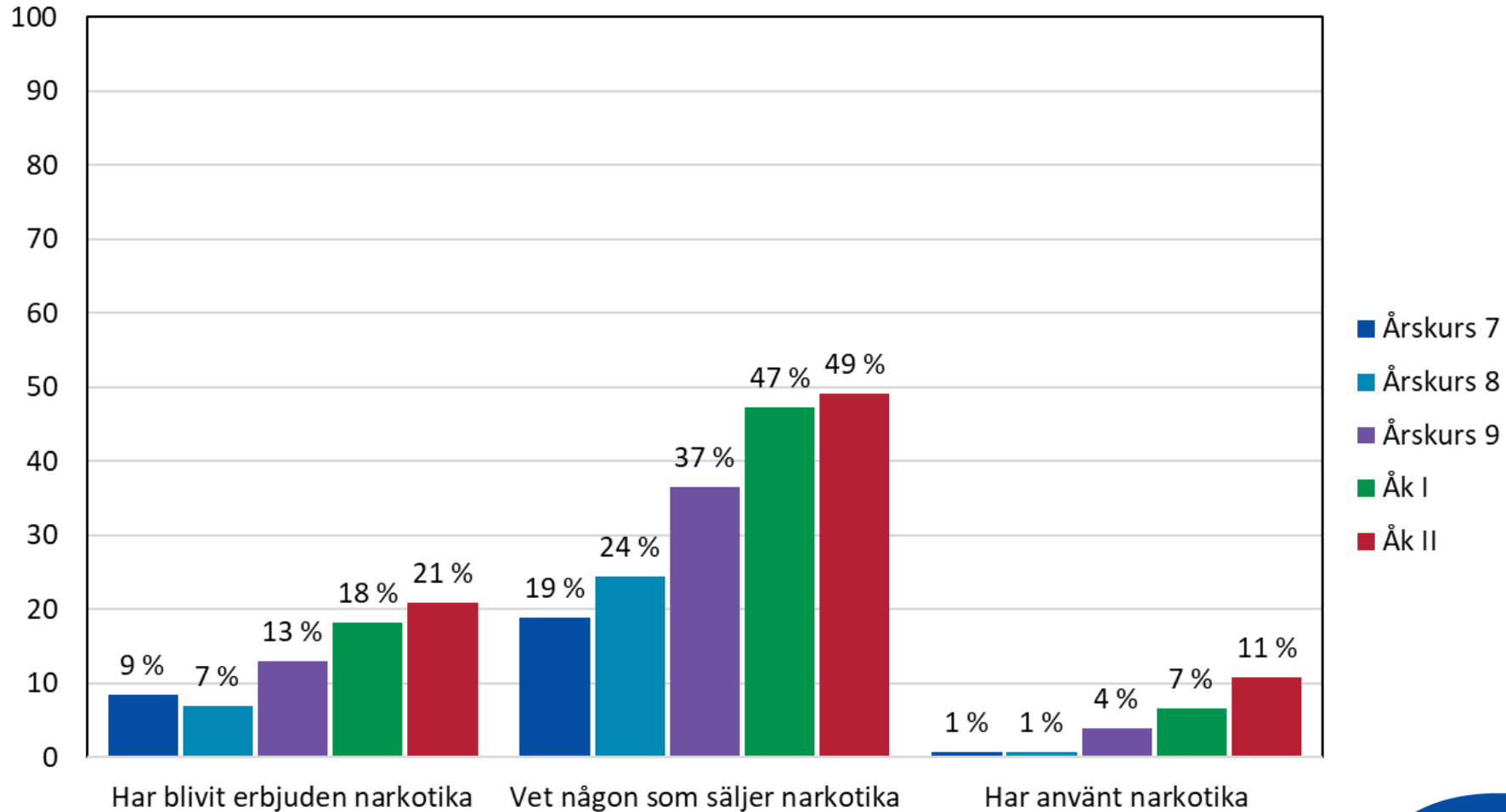
Procent

Narkotika

Från årskurs 7-9 till åk I-II

Procent

Avslutande tankar

Jag är orolig för
att min
klasskompis
dricker/ kommer
börja dricka i
ung ålder
- Pojke åk 8

Jag tycker att man borde
prata mera om psykisk
ohälsa i skolor så att folk
blir mer medvetna om det.
Eftersom i
ungdomskulturen är det
vanligt att skoja om
ångest, panikattacker o.s.v.
- Flicka åk 9

Jag är ganska oroad
för väldigt många
unga jag känner till
håller på med
sådana saker som
att röka och dricka
- Pojke åk 7

Många vet inte
vad dom ska göra
när deras vänner
använder t.ex.
elcigarett o.s.v
- Flicka åk 7

Mina
[vårdnadshavare]
bråkar mycket och
dom kastar också
oftast saker när
dom är
fulla/berusad
- Pojke åk 7

Tack för visat intresse!

Se mera om drogförebyggande arbete på www.folkhalsan.ax

www.asub.ax